

ISRAEL-PALÆSTINA

EN KVANTITATIV INDHOLDSANALYSE
AF DANSKE MEDIERS
DÆKNING AF KONFLIKTEN

AALBORG UNIVERSITET

Titel: Israel Palæstina: En kvantitativ
indholdsanalyse af danske
mediers dækning af konflikten

Universitet: Aalborg Universitet København

Semester: Kandidatspeciale

Vejleder: Mikkel Fugl Eskjær

Afleveringsdato: 02. juni 2025

Gruppe: 12

Gruppemedlemmer: Lucas Maldonado

Studienummer: 20231121

Antal tegn: 136.162

Antal sider: 69

Abstract

The purpose of this thesis is to investigate how Danish news media covered the Israel-Palestine conflict between October 7. 2023, and October 7. 2024. Using Johan Galtung' theory of war and peace journalism as the analytical framework, the study conducts a content analysis to examine developments in media coverage, actor framing, source use and underlying journalistic tendencies. The analysis is based on a dataset of articles from national and regional media outlets and is structured around four sub-questions addressing different dimensions of the coverage.

The findings indicate that Danish media reproduce patterns of war journalism, characterized by selective coverage of elite actors, a heavy use of elite sources and binary moral framing of good and bad. While some indicators – such as the portrayal of civilians and the restrained use of emotional language – suggest attempts at balance, these are insufficient to counter the overarching structure of conflict-oriented reporting.

Indholdsfortegnelse

1. Indledning.....	5
1.1. Indledning og problemformulering	5
1: Hvordan har mediedækningen af konflikten udviklet sig over tid?	6
1.2. Afgrænsning	6
1.2. Temaramme	7
1.3. Læsevejledning	8
2. Teoretisk afsnit.....	9
2.1. Litteraturreview	9
2.1.1. Litteratursøgning.....	9
2.2. Specialets litteraturreview	12
2.2. Teoretisk grundlag	17
2.2.1. Krigs- og fredsjournalistik.....	17
2.2.2. Journalistikkens rolle og udvikling	19
2.2.3. Framing.....	23
3. Metodologi.....	25
3.1. Undersøgelsesdesign	25
3.2. Kvantitativ indholdsanalyse.....	26
3.3. Indsamling af data.....	27
3.4. Valg af nyhedsmedier	27
3.5. Dataindsamling og søgestreng	27
3.6. Samplets størrelse	28
3.7. Sandsynlighedsbaseret sampling	29
3.8. Kodningsmanual og kodeskema.....	29
3.9. Variabler i kodningen	29
3.10. Kvalitetskriterier.....	32
3.10.1. Reliabilitet.....	32
3.10.2. Replikabilitet	32
3.10.3. Validitet.....	33
3.11. Videnskabsteoretiske overvejelser: Kombinationen af positivisme og socialkonstruktivisme	33
4. Analyse	35
4.1. Fremstillingsform	35
4.2. Underspørgsmål 1: Hvordan har mediedækningen af konflikten udviklet sig over tid?	36
4.2.1. August–november: Efterspil af angrebene.....	36

4.2.2.December til februar - mediedækningen falder.....	37
4.2.3.Marts til maj - dækningen stiger.....	37
4.2.4.Juni til oktober - laveste aktivitetsniveau.....	38
4.2.5.Journalistisk praksis og medielogik.....	39
4.2.6.Kulturelle årsager	40
4.2.7.Delkonklusion.....	41
4.3.Underspørgsmål 2: Hvordan frames parterne i konflikten af de danske nyhedsmedier? ...	42
4.3.1.IDF og Hamas	43
4.3.2.Israelere og palæstinensere.....	48
4.3.3.Delkonklusion.....	50
4.4.Underspørgsmål 3: Dækkes konflikten på balanceret vis af de danske nyhedsmedier?	51
4.4.1.Taletid	51
4.4.2.Kilder.....	52
4.4.3.Fortolkning af tallene.....	53
4.4.4.Delkonklusion.....	55
4.5.Underspørgsmål 4: Bedriver de danske nyhedsmedier krigs- eller fredsjournalistik i deres dækning af konflikten?.....	56
4.5.1.Civile kilder og primary definers.....	58
4.5.2.Framing.....	59
4.5.3.Delkonklusion.....	60
5.Konklusion.....	61
Litteraturliste	63

1. Indledning

Det første og indledende afsnit i specialeafhandlingen, vil have til formål at introducere opgaven, og sætte den i en bredere samfundsmæssig kontekst. Derefter præsenteres problemformuleringen samt de fire tilhørende underspørgsmål. Dette følges op af et afsnit om afgrænsning, et om semesterets temavejledning og til sidst en læsevejledning, der kortfattet introducerer projektets struktur og informationer om referencesystem og bilag.

1.1. Indledning og problemformulering

Den 7. oktober 2023 blev Israel ramt af det mest dødelige angreb i landets historie, da Hamas trængte ind over grænsen fra Gazastriben og dræbte over 1.200 mennesker, samtidig med at flere hundrede blev taget som gidsler (Larsen, 2024). Angrebet udløste chokbølger – ikke kun i Israel, men i store dele af verden – og blev mødt med en massiv israelsk militær modoffensiv. Kort tid efter indledte Israel en omfattende invasion af Gaza, der ifølge FN og internationale nødhjælpsorganisationer hurtigt udviklede sig til en humanitær katastrofe (“Israel forbereder landoffensiv mod Gaza”, 2023). Over 30.000 palæstinensere er blevet dræbt, heraf mange kvinder og børn, og millioner er fordrevet. Infrastrukturen i store dele af Gaza er ødelagt, og sundhedssystemet er tæt på kollaps (Larsen, 2024).

Konflikten har i månedsvis domineret mediedagsordenen verden over – også i Danmark. Den omfattende dækning fra landets medier har dog mødt betydelig kritik fra flere stemmer i samfundet. Blandt andet er medierne blevet anklaget for manglende fokus på ofre i Gaza (Lykke Hansen, 2023). Andre har kritiseret dækningen for at være for hård og ukritisk over for Israel (Lyng From, 2023), ligesom danske medier også beskyldes for at viderebringe officielle narrativer gennem en snæver skare af vestlige kilder (Holdt, 2025).

Dette speciale vil derfor undersøge, hvordan den danske mediedækning af konflikten mellem Israel og Palæstina har taget form, og forsøge at besvare spørgsmål som: Hvilket billede tegnes der af konflikten i de danske medier? Er der balance i fordelingen af skyld, ansvar og lidelse – eller kan der spores en skævhed i dækningen? Hvilke stemmer og fortællinger får plads, og er alle parter reelt repræsenteret? Bidrager medierne til en mere fredelig og nuanceret forståelse – eller til yderligere polarisering og optrapning?

Det er disse generelle spørgsmål, som dette speciale søger at besvare. Med udgangspunkt i Johan Galtungs begreber om krigs- og fredsjournalistik, samt framing- og presseteori, undersøger det,

om danske medier i deres dækning af Israel-Palæstina-konflikten overvejende bidrager til forsoning – eller det modsatte. Om dækningen giver plads til nuancer og menneskeliggørelse af begge parter, eller om den ensidigt forstærker modsætninger og fjendebilleder igennem deres vinkling. Gennem en analyse af artikler fra ti udvalgte danske medier i perioden 7. oktober 2023 til 7. oktober 2024 sættes der fokus på, hvilke journalistiske valg der træffes i formidlingen af en af verdens mest fastlåste og følelsesladede konflikter – og hvilken rolle disse valg spiller i offentlighedens forståelse.

Til undersøgelsen er følgende problemformulering blevet udarbejdet:

Ud fra Johan Galtungs teori om krigs- og fredsjournalistik, hvordan har de danske medier dækket Israel-Palæstina-konflikten fra den 7. oktober 2023 til den 7. oktober 2024?

For at kunne besvare dette spørgsmål, arbejdes der med følgende fire underspørgsmål, der alle vil besvares i specialets analyseafsnit:

- 1:Hvordan har mediedækningen af konflikten udviklet sig over tid?
- 2:Hvordan frames parterne i konflikten af de danske nyhedsmedier?
- 3:Dækkes konflikten på balanceret vis af de danske nyhedsmedier?
- 4:Bedriver de danske nyhedsmedier krigs- eller fredsjournalistik i deres dækning af konflikten?

Disse spørgsmål danner grundlaget for en systematisk analyse af dækningen og udgør rygraden i undersøgelsen af, hvordan danske medier håndterer deres rolle som formidlere i en konflikt, der i dén grad kræver både omtanke og ansvarlighed.

1.2.Afgrænsning

For at sikre et klart, fokuseret og gennemførbart speciale er der foretaget en række bevidste afgrænsninger. Disse valg er truffet med henblik på at tilpasse undersøgelsen til projektets ressourcer, problemformulering og underspørgsmål – og for at skabe metodisk stringens i analysen.

Først og fremmest er undersøgelsen afgrænset tidsmæssigt til perioden fra 7. oktober 2023 til 7. oktober 2024. Dette et-årige tidsspænd er valgt for at indfange både det umiddelbare medierespons på Hamas' angreb samt den efterfølgende dækning af Israels omfattende

militæroperation i Gaza. Afgrænsningen gør det muligt at undersøge, hvordan dækningen har udviklet sig over tid og eventuelt ændret karakter i takt med konfliktenes eskalation.

Specialet fokuserer udelukkende på traditionelle danske nyhedsmedier, såsom dagblade og landsdækkende tv-medier med redaktionel linje og journalistisk praksis. Sociale medier, alternative nyhedsplatforme og borgerdrevne informationskanaler er fravalgt. Dette valg skyldes ønsket om at analysere journalistisk indhold, som er produceret under de rammer, normer og nyhedskriterier, der kendetegner etableret journalistik.

Derudover begrænses analysen udelukkende til det skrevne indhold i artiklerne. Visuelle elementer såsom billeder, infografik, layout og andre virkemidler, som ellers ofte spiller en vigtig rolle i mediekommunikation og framing, er ikke medtaget i analysen. En sådan analyse ville kræve en anden metodisk tilgang, eksempelvis visuel diskursanalyse eller semiotik, som ligger uden for dette projekts rammer. Afgrænsningen til det skrevne indhold sikrer metodisk sammenhæng og gør det muligt at undersøge sproglige og narrative fremstillinger med udgangspunkt i tekstbaseret analyse.

Endelig vælges der udelukkende at fokusere på medieindholdet. Det betyder, at der ikke inddrages interviews med journalister, redaktører eller læsere. Produktions- og receptions perspektiver kunne have bidraget med vigtige indsigter i både redaktionelle beslutninger og publikumsfortolkning, men sådanne perspektiver ville forudsætte en anderledes metodisk opbygning og dataindsamling. Ved at koncentrere projektet om selve dækningen og dens indholdsmæssige struktur, kan analysen forblive skarp og målrettet mod de journalistiske valg, der former offentlighedens billede af konflikten.

1.2. Temaramme

På kandidatspecialet på kommunikationsuddannelsens fjerde semester er formålet at give den studerende mulighed for selvstændigt at undersøge et selvvalgt kommunikationsfagligt emne på et højt teoretisk og metodisk niveau (Aalborg Universitet, 2025). Dette speciale tager udgangspunkt i konflikten mellem Israel og Palæstina og har til formål at analysere, afgrænse og formidle en kompleks problemstilling med afsæt i relevant teori og metode.

1.3.Læsevejledning

Læsevejledningen vil kortfattet skabe et overblik over opgavens struktur, samt skriftlige elementer og bilagenes indhold.

Efter læsevejledningen kommer et teoretisk afsnit: Her vil litteraturreviewet forekomme, efterfulgt af teori om krigs- og fredsjournalistik, framing og presseteori. Dernæst vil metodeafsnittet følge, der indeholder metodiske overvejelser om projektet samt videnskabsteoretiske overvejelser, der knytter sig til metodevalget. Derefter kommer analyseafsnittet, hvor problemformuleringen og underspørgsmålene besvares. Specialet afsluttes derefter med en konklusion, der samler op på de vigtigste pointer.

I specialet anvendes APA 7 som referencesystem.

Bilag:

- Bilag 1: Interkoderreliabilitetstest
- Bilag 2: Kodningsmanual
- Bilag 3: Kodeskema

2. Teoretisk afsnit

Dette afsnit præsenterer de teoretiske rammer, der ligger til grund for en fyldestgørende besvarelse af problemformuleringen. Teoriafsnittet er delt op i to overordnede afsnit: ‘Litteraturreview’, som danner baggrund for forståelsen af tidligere forskning på området og ‘Teoretisk grundlag’, hvor teori om krigs- og fredsjournalistik, presseteori og framing gennemgås.

2.1. Litteraturreview

2.1.1. Litteratursøgning

Følgende afsnit vil afdække den eksisterende forskningslitteratur, som befinder sig i projektets undersøgelsesfelt. Måden dette vil gøres på, er ved gennem et narrativt eller traditionelt litteraturreview. Denne tilgang til litteraturreview vil have til formål at inddele relevant forskningslitteratur i emner. Disse emner vil derefter blive holdt op imod hinanden og diskuteres (Cronin et al., 2008, s. 41–43). Tilgangen til søgningen blevet inspireret af step-by-step tilgangen, der består af følgende fem trin: udvælgelsen af emnet, litteratursøgning, analyse eller syntese af litteraturen, udarbejdelse af reviewet og ‘main body’ som er selve diskussionen af fundene (Cronin et al., 2008, s. 39–42). Dette litteraturreview, vil dog også have elementer af det systematiske review, der har til formål at sikre et transparent og replicerbart review (Clark et al., 2021, s. 338). Blandt andet vil elementer som en klar definition af reviewets hensigt, fundet af relevante studier ud fra et stort korpus af data samt en tydelig søgestrategi indgå. Fælles for begge tilgange er diskussionen af resultaterne fra den indsamlede litteratur.

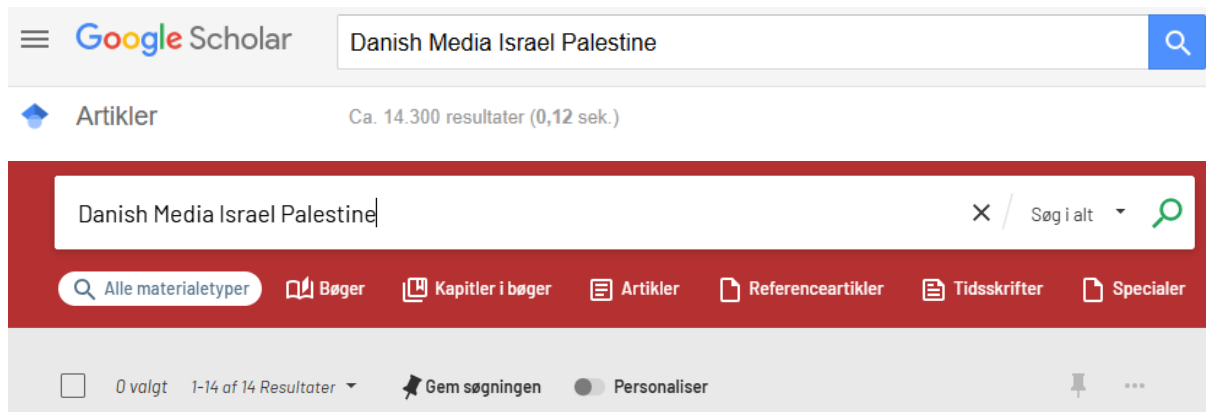
Projektets undersøgelsesfelt er konflikten mellem Israel og Palæstina, efter hændelserne den 7. oktober 2023 til den 7. oktober 2024. Problemformuleringen lyder: Ud fra Johan Galtungs teori om krigs- og fredsjournalistik, hvordan har de danske medier dækket Israel-Palæstina-konflikten fra den 7. oktober 2023 til den 7. oktober 2024?

Derfor har søgningen måtte udformes, således at resultaterne kun omfattede Israel og Palæstina eller krigs- og fredsjournalistik. Da specialets metodiske fremgangsmåde er den kvantitative indholdsanalyse, og fordi det også omhandler framing, er der også foretaget søgninger med fokus

på disse. Søgningen blev foretaget på Google Scholar og på AAU's database, AUB. Dette var for at sikre, at den fremsøgte litteratur var peer-reviewed.

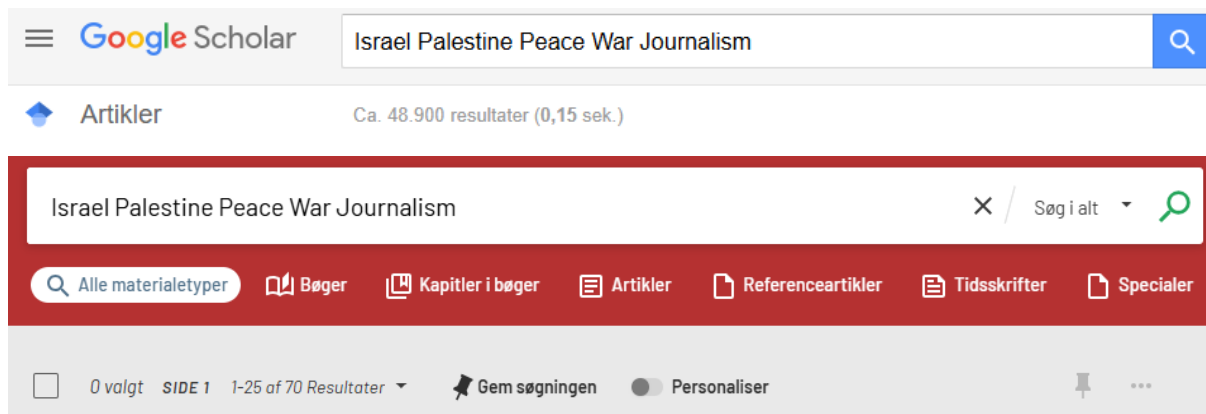
Første søgestreng på hhv. Google Scholar og AUB var "Danish Media Israel Palestine".

Søgningen gav 14.300 og 11 resultater.

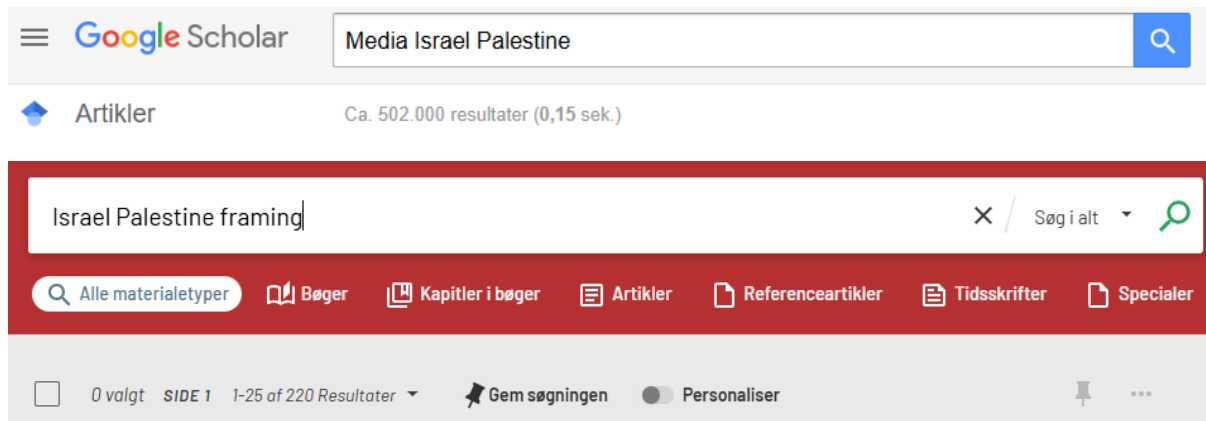
Da opgaven undersøger det danske medielandskab, blev denne søgning udgangspunktet for litteraturindhentningen. Det kunne konkluderes, at der var begrænset forskning af konflikten i danske medier i den peer-reviewet litteratur. Der var forekomster af danske og studier fra andre skandinaviske lande, der omhandlede andre konflikter. Disse blev vurderet som relevante og medtaget i litteraturreviewet.

Johan Galtungs teori om krigs- og fredsjournalistik er den bærende teori i dette projekt. Derfor indbefattede næste søgning netop denne teori. Søgestrengen blev: "Israel Palestine Peace War Journalism". Dette gav 48900 resultater på Google Scholar og 70 resultater på AUB.

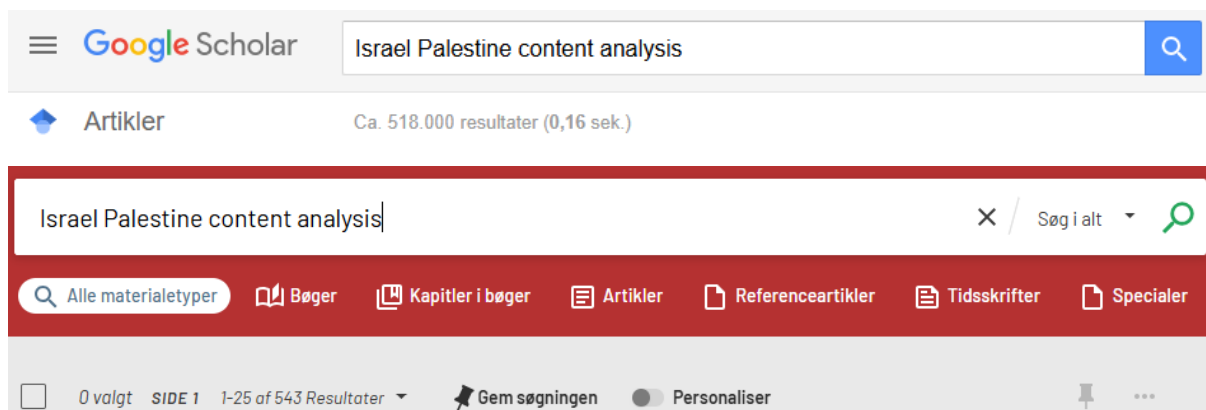
Der forekom en hel del relevante resultater, hvor denne teori var i spil. Der forekom også resultater, der omhandlede andre konflikter i verden med krigs- og fredsjournalistik som teoretisk udgangspunkt. Disse blev inddraget i litteraturreviewet.

Næste søgning blev “Israel Palestine framing”, som var relevant i det, at specialet også har et fokus på framing. Det er desuden også et velkendt faktum, at Israel-Palæstina-konflikten er blevet dækket i mange år, så det blev antaget, at der ville være en hel del relevante resultater. Søgningen gav 502.000 relevante resultater på Google Scholar og 211 resultater på AUB. Ud fra disse var det typisk de øverste resultater, der var mest relevante.

En hel del relevante resultater kunne udplukkes fra denne søgning, der havde fokus på mediernes framing af konflikten.

Projektets metodiske grundlag er den kvantitative indholdsanalyse. En søgestreng, der skulle finde studier om Israel-Palæstina, hvor denne metode blev anvendt, blev derfor udformet: “Israel Palestine content analysis”. Den gav 518000 resultater på google scholar og 543 resultater på AUB.

De mest relevante artikler blev herfra udtaget, for bedst at kunne afdække forskningslandskabet i forhold til, hvordan denne metode er blevet brugt i undersøgelsen af mediernes dækning af Israel-Palæstina-konflikten.

2.2. Specialets litteraturreview

Litteraturreviewet vil være inddelt groft i tre afsnit: 'Israel og Palæstina i medierne:

Framing og Diskurser', hvor der udelukkende vil være litteratur, der omhandler forskning om mediernes dækning af konflikten, typisk gennem framinganalyser og diskursanalyser.

'Freds- og krigsjournalistik' som primært består af nyere forskning, der analyserer mediernes framing af Israel-Palæstina-konflikten, eller andre brændpunkter i verden, ud fra teori om krigs- og fredsjournalistik. Her vil der yderligere være to underafsnit: 'Dæmonisering og offergørelse' og 'Medieforbrugernes psykologiske reaktioner på krigs- og fredsjournalistik'

'Projektets placering i skandinavisk kontekst', der afdækker skandinavisk litteratur, af relevans for specialet.

2.3.1. Israel og Palæstina i medierne: Framing og Diskurser

Landskabet af litteratur, der omhandler mediernes dækning af konflikten mellem Israel og Palæstina, er mildest talt omfattende. Konflikten er blevet dækket et utal af gange af forskere på tværs af lande og i mange forskellige perioder (Arrosyid & Halwati, 2021; Deprez & Raeymaeckers, 2010; Falah, 2023; Henarni & Surwandono, 2024; Ozohu-Suleiman, 2014). Nedslagspunkterne for medieanalyserne har også været mange, i det at konflikten mellem de to stridende parter har eskaleret ved begivenheder såsom den første og anden intifada, Mavi-Marmara-hændelsen, Gazakrigen i 2014 og senest Hamas angreb på Israel den 7. oktober 2023, der har været genstand for store mængde mediedækning, hvilket naturligt har affødt forskning vedrørende mediernes rolle i deres dækning af hændelserne (Falah, 2023; Hoon, 2024; Riaz & Chaudhry, 2024; Zawawi et al., 2024). Forskningen i mediernes dækning af Israel-Palæstina-konflikten viser en tydelig tendens til, at nationale og ideologiske interesser har en afgørende betydning for framing. På trods af, at pressen gerne skulle agere ud fra en neutral og objektiv dækning, viser studier af både vestlige og mellemøstlige, at der findes systematiske forskelle i, hvordan konflikten og de involverede parter præsenteres. Flere undersøgelser finder, at vestlige medier generelt anvender en mere positiv framing af Israel, mens palæstinensiske aktører ofte portrætteres negativt (Falah, 2023; Riaz & Chaudhry, 2024; Zhu & Liu, 2024). Typisk er der her tale om store medier, der når ud til mange, som det amerikanske medie The New York Times, BBC og The Daily New. Modsat har mellemøstlige medier, som Al Jazeera, en tendens til at

fremhæve de humanitære konsekvenser af konflikten og fremstille Palæstina som et offer for israelsk aggression (Arrosyid & Halwati, 2021; Henarni & Surwandono, 2024; Shahzad et al., 2023). Der er dog også enkelte studier, der viser, at vestlige medier fra andre lande end USA og England, har en mere neutral dækning af konflikten. Et studie af Deprez og Raeymaeckers i 2010 påviste, at flamske dagblade havde en relativ afbalanceret dækning af konflikten (Deprez & Raeymaeckers, 2010), hvilket taler imod mange andre studier, og viser, at termet 'vestlige medier' i nogle tilfælde kan være for generaliserende og bør nuanceres.

Undersøgelsen af repræsentationen af de stridende parter i konflikten, Israel og Palæstina, er blevet udført på et væld af måder. Diskursanalyser af konflikten viser, at der hersker nogle diskurser i lokale, regionale og nationale amerikanske medier, hvor den israelske side er den forurettede imens, at den palæstinensiske side antagiseres (Falah, 2023). Desuden viser de, at når man bevæger sig væk fra USA og ind i andre ikke-vestlige stormagters medielandskab, så kan diskursen tage en mere pro-palæstinensisk form (Zhu & Liu, 2024). Studier, der omhandler framing, lader også til at gøre brug af en framing af parterne i konflikten, der har en række fælles træk. Særligt framing af vold og lidelse er genstand for betydelig variation. Forskning i amerikanske og europæiske medier peger på en tendens til at individualisere israelske ofre, mens palæstinensiske ofre ofte fremstilles i kollektive termer eller omtales som militante (Falah, 2023; Riaz & Chaudhry, 2024). På den anden side viser analyser af mellemøstlige medier, at de ofte bruger en humanitær framing af konflikten, hvor palæstinensiske ofre personificeres og deres lidelser fremhæves, mens israelske handlinger fremstilles som aggressive (Henarni & Surwandono, 2024; Shahzad et al., 2023)

Derudover påviser nogle studier, at mediers framing varierer afhængigt af politiske og religiøse faktorer (Arrosyid & Halwati, 2021; Butt Rehman et al., 2023). I Saudi-Arabien er konflikten ofte indlejret i en religiøs frame, hvor det beskrives som en kamp mellem muslimer og jøder, mens vestlige medier i højere grad søger at adskille religion fra den politiske diskussion. Desuden frames de palæstinensiske ofre i konflikten mere humanitært i aviser med en stærk muslimsk læserskare (Arrosyid & Halwati, 2021). I lande med stærke diplomatiske bånd til Israel, såsom USA, er dækningen generelt præget af en pro-israelsk frame, hvor sikkerhed og selvforsvar benyttes som frame (Shahzad, mens medier i lande, der historisk har støttet Palæstina, anvender en mere konfliktkritisk tilgang (Zhu & Liu, 2024). Det påvises også, at der i britiske medier har været en tendens til at frame konflikten episodisk, således at historisk kontekst er blevet undladt (Zawawi et al., 2024)

Nogle af studierne har beskæftiget sig med mediernes framing af Hamas, særligt efter hændelserne den 7. oktober, hvor der er bemærkelsesværdige forskelle mellem vestlige og mellemøstlige mediers dækning. Vestlige nyhedsmedier tenderer til at fremstille Hamas som en militant gruppe eller en terrororganisation, hvor fokus er på gruppens voldelige handlinger og truslen mod Israels sikkerhed (Riaz & Chaudhry, 2024; Zawawi et al., 2024). I modsætning hertil viser undersøgelser af mellemøstlige medier, at Hamas ofte portrætteres som en modstandsbevægelse, der kæmper imod israelsk besættelse, og at deres handlinger retfærdiggøres som en del af en større kamp mod en undertrykker (Henarni & Surwandono, 2024). Dette afspejler en bredere tendens i forskningen, hvor medier i høj grad følger deres nationers geopolitiske positioner og diplomatiske relationer i deres dækning af konflikten (Shahzad et al., 2023; Zhu & Liu, 2024).

2.3.2. Krigs- og fredsjournalistik i mediernes dækning af konflikter

Freds- og krigsjournalistik er termer, som er udarbejdet af den norske fredsforsker Johan Galtung, og de dækker over to generelle måder, som medierne vælger at frame konflikter på. Krigsjournalistikken går ud på, at medier fokuserer på aspekter af en konflikt, der er iøjnefaldende negative, voldsomme og framer parterne som god vs ond, blandt andet (Galtung, 2003). Fredsjournalistik er derimod mere forklarende, mindre sensationistisk og mere forsonende. En lang række forskere har undersøgt, hvordan forskellige medier verden over benytter krigs- og fredsjournalistik i deres dækning af konflikter (Galtung, 2003).

Noget af det som forskningen i krigs- og viser er, at mediernes dækning af konflikter ofte er præget af nationale, politiske og ideologiske interesser. Studier, der både dækker Israel-Palæstina samt andre konflikter, peger på, at nyhedsmedier i vid udstrækning anvender en krigsjournalistisk framing, hvor vold, elitekilder og en nulsumsspillogik dominerer dækningen, mens fredsjournalistik er mindre udbredt og i nogle tilfælde kan være partisk i sig selv (Bhowmik & Fisher, 2023; Kozman & Cozma, 2024; Ozohu-Suleiman, 2014). Forskningen peger på, at mediernes valg af journalistisk tilgang kan have stor betydning for offentlighedens opfattelse af en given konflikt, og at framing kan forstærke eksisterende narrativer og fjendebilleder eller alternativt fremme konfliktløsning og diplomati.

Den gennemgående tendens i forskningen er, at dækningen af internationale konflikter er domineret af krigsjournalistik, hvor medierne fokuserer på vold, konfrontationer og militære

handlinger. Studier af CNN's dækning af Israel-Palæstina-konflikten i 2021 og The Associated Press' rapportering af Gaza-krigen i 2023 viser, at nyhedsorganisationer ofte anvender en frame, hvor konflikten præsenteres i binære termer, hvor Israel fremstilles som en forsvarsstat, og palæstinensiske aktører ofte portrætteres som aggressorer (Bhowmik & Fisher, 2023; Kozman & Cozma, 2024)

En lignende tendens ses i undersøgelser af Mavi Marmara-hændelsen fra 2010 og Madrid-bombningerne i 2004, hvor mediedækningen i overvejende grad anvendte en krigsjournalistisk tilgang, der understøttede officielle regeringsfortællinger og forstærkede en 'os versus dem'-logik (Fahmy & Eakin, 2014; Meade & Pineda, 2024). Samtidig viser analyser af asiatiske og tyrkiske medier, at nationale interesser ofte dikterer, hvilken side der fremstilles som aggressor, og at krigsjournalistikken i høj grad er bundet til landets politiske kontekst (Ersoy, 2016; Lee & Maslog, 2005).

Mens nogle studier fremhæver, at fredsjournalistik potentielt kan bidrage til en mere nuanceret forståelse af konflikter, viser forskningen også, at den sjældent er fuldstændig neutral.

Undersøgelser af Qatar News Agency's dækning af Israel-Palæstina-konflikten viser, at selv fredsjournalistik kan være partisk og anvendes til at demonisere den ene part i konflikten (Kozman & Cozma, 2024). Dette viser, at fredsjournalistik ikke nødvendigvis er et objektivt alternativ til krigsjournalistik, men i stedet kan fungere som et redskab til at understøtte en bestemt politisk agenda.

2.3.3. Dæmonisering og offergørelse

Studier viser, at framing af de involverede aktører varierer afhængigt af mediets geografiske og politiske kontekst. Amerikanske og europæiske medier har en tendens til at fremstille Hamas som en militant organisation med en negativ framing, mens israelske handlinger ofte forklares med henvisning til sikkerhed og forsvar (Bhowmik & Fisher, 2023; Fahmy & Eakin, 2014). Dette understøttes af tidligere forskning, der viser, at vestlige medier har en tendens til at legitimere israelske militæroperationer, mens palæstinensiske angreb oftere omtales i termer som "terrorisme" og "militante grupper" (Ersoy, 2016; Meade & Pineda, 2024).

Mellemøstlige medier, herunder Al Jazeera og Press TV, har omvendt en tendens til at fremstille Israel som aggressor og palæstinensiske aktører som frihedskæmpere, hvilket også er en form for polariserende framing (Ozohu-Suleiman, 2014). Studiet af Kozman og Cozma viser, at framing

på denne måde kan bidrage til en forstærket polarisering mellem de involverede parter, hvilket kan vanskeliggøre konfliktløsning (Kozman & Cozma, 2024).

Mens krigsjournalistik dominerer, viser flere studier, at fredsjournalistik kan have en vigtig rolle i at fremme forståelse og nedtrappe konflikter. Undersøgelser af fredsjournalistik i dækningen af den colombianske fredsproces og konflikter i Sri Lanka og Filippinerne viser, at medier, der undgår demoniserende sprogbrug, fokuserer på konfliktløsning og inddrager flere perspektiver, kan bidrage til mere konstruktive diskussioner i samfundet (García-Perdomo et al., 2024; Lee & Maslog, 2005)

Dog viser forskning, at fredsjournalistik sjældent er den dominerende tilgang, og at det ofte er svært for medier at undgå de strukturelle vilkår, der favoriserer en krigsjournalistisk tilgang. Mange medier er afhængige af officielle kilder og har begrænset adgang til alternative narrativer, hvilket betyder, at selv velmenende journalistik ofte ender med at reproducere krigsframes (Gouse et al., 2019)

2.3.4. Medieforbrugernes psykologiske reaktioner på krigs- og fredsjournalistik

Et andet aspekt i forskningen er, hvordan medieforbrugere reagerer på krigs- og fredsjournalistik. Eksperimentelle studier viser, at eksponering for krigsjournalistik kan øge stress og vrede blandt seere, mens fredsjournalistik kan øge empati og forståelse (Lynch et al., 2015). Disse fund understreger mediernes rolle i at forme offentlighedens opfattelser af konflikter og peger på, at en mere frihedsorienteret journalistik potentielt kan bidrage til konfliktløsning.

Litteraturen om krigs- og fredsjournalistik viser en tydelig tendens til, at nyhedsmedier overvejende anvender en krigsjournalistisk tilgang i deres dækning af konflikter, hvilket kan forstærke polariserede narrativer og eskalere fjendebilleder. Selvom fredsjournalistik tilbyder en alternativ tilgang, viser forskning, at den sjældent er fuldstændig neutral og i visse tilfælde anvendes til at fremme bestemte politiske dagsordener. Samtidig viser eksperimentelle studier, at mediernes framing har en betydelig indflydelse på publikums reaktioner, hvilket understreger behovet for en mere balanceret og kontekstualiseret dækning af konflikter. På trods af udfordringerne ved fredsjournalistik peger forskningen på, at den kan spille en vigtig rolle i at reducere konfliktens eskalering og fremme en mere nuanceret offentlig debat.

2.3.5. Projektets placering i skandinavisk kontekst

Forskningen i krigs- og fredsjournalistik i en skandinavisk kontekst er stadig begrænset, men enkelte studier belyser, hvordan medier i regionen dækker væbnede konflikter. Flere af disse undersøgelser trækker direkte eller indirekte på Johan Galtungs teori om krigs- og fredsjournalistik og undersøger blandt andet framing, sprogbrug og kildevalg i dækningen af udenrigspolitiske begivenheder.

Et finsk studie viser eksempelvis, at fredsjournalistiske tendenser dominerer dækningen af Ukrainekrigen i dagbladet Helsingin Sanomat, hvor der i høj grad benyttes civilfokus og nedtonet konfliktretorik (Lönnfeldt, 2024). Svensk forskning finder, at svenske medier i dækningen af Israel-Palæstina-konflikten i høj grad ligner amerikanske medier – særligt hvad angår kildevalg og overrepræsentation af israelske stemmer (Amorelli & Eid, 2014). Et dansk studie af invasionen i Irak i 2003 dokumenterer, hvordan danske medier gennem en tæt afhængighed af elitekilder kom til at videreformidle officielle regeringsnarrativer uden kritisk afstand (Ørsten et al., 2004) – i tråd med andre internationale studier om krigs- og fredsjournalistik (Gouse et al., 2019).

Dette projekt bidrager strejfer altså efter at bidrage med ny viden i den skandinaviske kontekst ved at analysere danske mediers dækning af Israel-Palæstina-konflikten over et helt år – med særlig fokus på krigs- og fredsjournalistiske træk.

2.2. Teoretisk grundlag

2.2.1. Krigs- og fredsjournalistik

Begreberne *krigsjournalistik* og *fredsjournalistik* blev introduceret af den norske fredsforsker Johan Galtung i samarbejde med Mari Ruge, i værket *The Structure of Foreign News: The Presentation of the Congo, Cuba and Cyprus Crises in Four Norwegian Newspapers* (1965) og blev videreudviklet løbende af Johan Galtung og forskere som Annabel Lynch og Jake McGoldrick (Galtung, 2003; McGoldrick & Lynch, 2005).

Galtung argumenterede for, at mediernes dækning af krige og konflikter i høj grad bidrager til enten eskalation eller deeskalation af konflikten (Galtung, 2003; Galtung & Ruge, 1965). Krigs- og fredsjournalistik opererer ud fra ideen om *elitenationer* og *elitefolk*. Ifølge Galtung (Galtung & Ruge, 1965, s. 68) prioriterer nyhedsmedier i krigsjournalistiske fremstillinger af aktører, der

tilhører magtfulde nationer og institutioner, hvilket skaber en asymmetrisk formidling, hvor visse staters og gruppers stemmer tildeles større legitimitet end andres. Dette hænger sammen med begrebet elitenationer – stater med militær, økonomisk eller geopolitisk dominans, hvis udsagn og perspektiver oftere optræder i mediernes dækning, og som dermed får defineret konfliktens overordnede ramme (Galtung & Ruge, 1965, s. 68). Tilsvarende opstår en social rangorden i form af elitefolk – embedsmænd, militære talsmænd, politikere og eksperter – som i kraft af deres position og adgang til medieplatforme fungerer som primære fortolkere af konfliktens karakter og udvikling.

Det er disse aktører, der i krigsjournalistikken typisk dominerer kildeudvalget og dermed danner grundlag for en dækning, der overvejende er topstyret, institutionel og orienteret mod autoriteter. Galtungs kritik er, at denne struktur ikke blot reproducerer de dominerende parter synspunkter, men samtidig marginaliserer stemmer fra mindre magtfulde grupper, herunder civile, minoriteter og fredsorienterede aktører. En fredsjournalistisk tilgang søger derimod at omfordele denne opmærksomhed ved at inddrage ikke-elitefolk og alternative aktørtyper – såsom almindelige borgere, lokale organisationer og marginaliserede grupper – og ved at åbne for perspektiver fra ikke-vestlige og mindre magtfulde nationer. Herved udfordres det eksisterende hierarki i nyhedsformidlingen, og der skabes mulighed for en mere balanceret og konfliktløsningsorienteret forståelse (McGoldrick & Lynch, 2005).

Ifølge Galtung opererer nyhedsmedier typisk ud fra en krigsjournalistisk ramme, hvor konflikter fremstilles som binære, voldelige og uden dybere strukturel kontekst. Fredsjournalistik derimod foreslås som et alternativ, hvor dækningen i stedet fokuserer på konfliktens underliggende årsager, søger ikke-voldelige løsninger og giver plads til flere aktører og perspektiver (Galtung, 2003, s. 177). I krigsjournalistik er konflikten ofte reduceret til en kamp mellem to parter – en god og en ond – og dækningen er typisk præget af brug af elitekilder, som er politikere, embedsfolk og militære kilder. Der er typisk et fokus på voldelige hændelser, og der hersker en nulsumstilgang, hvor kun én part kan ”vinde”.

Fredsjournalistik søger derimod at afdække de usynlige og strukturelle årsager til konflikten, inkludere civile stemmer, identificere mulige fredelige løsninger og sætte fokus på de menneskelige konsekvenser for alle involverede parter (Galtung, 2003).

Lynch og McGoldrick (2005) videreudvikler Galtungs teoretiske ramme og opererer med en række konkrete indikatorer, der adskiller fredsjournalistik fra krigsjournalistik. Krigsjournalistik er reaktiv, orienteret mod eliter, fokuserer på vold og følger en binær logik med klare fjendebilleder.

Fredsjournalistik er derimod proaktiv, løsningsorienteret og inkluderer mange stemmer, herunder civile og marginaliserede grupper. Lynch og McGoldrick peger også på, at fredsjournalistik kræver mere end blot neutralitet – det kræver en aktiv bestræbelse på at oplyse offentligheden om mulighederne for fred og dialog (McGoldrick & Lynch, 2005). Hvordan denne teori vil blive operationaliseret, uddybes i afsnit 3.9. af metodologifsnittet.

2.2.2. Journalistikens rolle og udvikling

Journalistikken er som fagområde et relativt ungt felt, særligt når det betragtes som en selvstændig profession (Schmidt & Mørk, 2021, s. 11). Selvom de første aviser begyndte at udkomme i Europa i begyndelsen af 1600-tallet – cirka et århundrede efter opfindelsen af trykpressen – tog journalistikken først alvor form i takt med udbredelsen af demokratiske styreformer og idealet om ytringsfrihed på tværs af Europa (Schmidt & Mørk, 2021, s. 11). Siden da har journalistikken gennemgået en markant transformation: fra partipolitisk redskab i den såkaldte partipresse til i dag at fungere som uafhængige nyhedsinstitutioner, der i stigende grad opererer på markedsvilkår og konkurrerer om læsernes opmærksomhed gennem klik, abonnementer og annonceindtægter (Allern & Blach-Ørsten, 2021, s. 93–94) (Allern & Blach-Ørsten, 2011a, s. 93–94)

Pressens funktion i et demokratisk samfund er tæt forbundet med idealer om oplysning og magtkritik. Medierne har et særligt ansvar for at informere offentligheden på et sandfærdigt og balanceret grundlag, så borgerne kan tage del i samfundets demokratiske processer (Schmidt & Mørk, 2021, s. 13). Dette ansvar forudsætter idealer som objektivitet, troværdighed og uafhængighed – principper, der blandt andet er indlejret i presseetiske retningslinjer, hvor medierne forpligtes til at udvise præcision, fairness og ansvar over for både offentligheden og de personer, der omtales (Schmidt & Mørk, 2021, s. 27–29).

I praksis udfordres disse idealer imidlertid af en række politiske, økonomiske og redaktionelle forhold, der påvirker journalistisk indholdsproduktion. Som Allern og Blach-Ørsten påpeger, er pressen ikke fri af eksterne interesser, og forestillingen om medierne som uafhængige ‘vagthunde’ er ofte mere ideal end realitet (Hallin & Mancini, 2004). Især i krigsdækning har amerikansk forskning gentagne gange dokumenteret, hvordan nyhedsmedier ukritisk videreformidler officielle narrativer, snarere end at udfordre dem (Bennett et al., 2008). Dette svækker pressens rolle som magtkritisk institution, særligt i konfliktstof.

I Skandinavien har mediesystemet historisk været præget af en anden logik. De danske medier opererer under det, Hallin og Mancini (2004) betegner som den demokratisk-kooperative model, kendetegnet ved tre centrale sameksistenser: For det første en parallel tilstedeværelse af kommercielle massemedier og medier tilknyttet politiske eller civile organisationer. For det andet en sameksistens mellem politisk parallelisme og professionel journalistisk etik. Og for det tredje en kobling mellem liberale traditioner for pressefrihed og en stærk statslig involvering i medierne som samfundsinstitution (Hallin & Mancini, 2004, s. 195)

Allern og Blach-Ørsten (Allern & Blach-Ørsten, 2011a, s. 102) fremhæver dog, at den skandinaviske model i stigende grad er ved at bevæge sig i retning af en mere liberal, amerikansk model, hvor kommercialisering, konkurrence og brugerbetaling spiller en mere dominerende rolle. Danske medier opererer i dag i høj grad på markedsvilkår og er økonomisk afhængige af annonceindtægter og abonnenter snarere end statslig støtte eller partipolitiske tilknytninger. Dette udviser gradvist de historiske forskelle mellem de forskellige medier og medietyper.

Ikke desto mindre konkluderer Allern og Blach-Ørsten, at den skandinaviske model stadig eksisterer. Den journalistiske praksis er præget af en dobbelthed, hvor idealer om objektivitet og samfundsansvar lever side om side med en intensiveret kommercialisering. Det skaber en spændende spænding, hvor mediernes samfundsrolle konstant forhandles og omformes (Allern & Blach-Ørsten, 2011b).

Netop derfor er det særligt relevant at undersøge dækningen af Israel-Palæstina-konflikten: En kompleks og langvarig konflikt med høj politisk og følelsesmæssig ladning, hvor mediernes redaktionelle valg kan være præget af både journalistiske idealer, redaktionelle vilkår og geopolitisk orientering. Konflikten fungerer som en prisme, hvori det danske medie billede – og dets eventuelle bias – træder tydeligt frem.

2.2.2.1. Nyhedskriterierne

Hvad er en god historie? Ifølge Mørk og Schmidt træffes beslutningen om, hvad der er en god historie ud fra de fem nyhedskriterier: *Væsentlighed, aktualitet, identifikation, sensation og konflikt*. Disse der fungerer som pejlemærker for, hvad der opfattes som nyhedsværdigt (Schmidt & Mørk, 2021, s. 60)

Væsentlighed går ud på, hvad der er væsentligt, eller har stor betydning for samfundet. En begivenhed har høj nyhedsværdi, hvis den potentielt påvirker nationale beslutninger, internationale relationer eller den offentlige mening (Schmidt & Mørk, 2021, s. 61)

Aktualitet handler om, hvorvidt en begivenhed er ny, eller på anden måde opleves som tidsmæssigt relevant. Historier, der netop er sket, eller som knytter an til aktuelle debatter og problemstillinger, har langt større chance for at komme i medierne (Schmidt & Mørk, 2021, s. 61–62)

Identifikation betegner det emotionelle og menneskelige bånd, der kan opstå mellem modtageren og den begivenhed, der formidles. Jo lettere det er for publikum at genkende sig selv i en historie – gennem sprog, følelser eller livssituation – desto større er sandsynligheden for, at den bliver prioriteret redaktionelt (Schmidt & Mørk, 2021, s. 62–63).

Sensation refererer til det spektakulære, voldsomme eller uventede – det, der ‘chokerer’ og overrasker. Jo mere dramatisk eller uforudsigelig en begivenhed er, desto højere vurderes dens nyhedsværdi (Schmidt & Mørk, 2021, s. 63).

Konflikt er det kriterium, der fremhæver spænding, modsætninger og kamp mellem parter – hvad enten det er individer, grupper eller stater. Konflikter skaber dramaturgi og engagement (Schmidt & Mørk, 2021, s. 63–64).

Kriterierne er med til at gøre journalistikken engagerende, men kan samtidig føre til en overfokusering på drama og modsætninger, hvilket risikerer at skygge for nuancer og kontekst, noget der særligt kan være relevant i en situation som den mellem Israel og Palæstina, hvor det kan være fristende kun at fokusere på de konfliktfyldte elementer af stridigheden, i stedet for mere historiske aspekter.

2.2.2.2.Kilder

Journalister er afhængige af kilder, når det kommer til at formidle historier til offentligheden. Det er aldrig journalisten selv, der bør være i centrum, men derimod en ekstern kilde, der kan sige noget om den hændelse, situation eller begivenhed, der skal formidles til læseren (Schmidt & Mørk, 2021, s. 105). Og jo flere kilder jo bedre; Når medier inddrager flere og forskelligartede kilder, fungerer det som en form for redaktionel kontrolmekanisme, der bidrager til en bredere

og mere nuanceret repræsentation af synspunkter (Tiffen et al., 2014, s. 378–380). Det afspejler en opsøgende og ansvarlig journalistisk praksis, hvor redaktionen aktivt indhenter viden frem for blot at gengive et begrænset udvalg af udtalelser. I tilfælde, hvor der ikke etableres en tydelig konflikt mellem kilder, kan bestemte emner eller påstande fremstå som selvfølgelige eller ukontroversielle, hvilket øger risikoen for, at et ensidigt perspektiv bliver formidlet uden kritisk modspil (Schmidt & Mørk, 2021, s. 107).

I vurderingen af kilders relevans og pålidelighed er det væsentligt at skelne mellem, hvorvidt en kilde er afhængig eller uafhængig. En afhængig kilde har ofte en personlig, økonomisk eller professionel tilknytning til det emne, der behandles, og vil derfor have en interesse i at præsentere en bestemt version af virkeligheden. Dette kan påvirke kildeudsagnets objektivitet. En uafhængig kilde, derimod, har ingen direkte relation til sagen og vil derfor i højere grad kunne levere en neutral og balanceret vurdering (Schmidt & Mørk, 2021, s. 101).

Kilder kan yderligere opdeles i tre grundlæggende typer: *ekspertkilder*, *partskilder* og *erfaringskilder* (Schmidt & Mørk, 2021, s. 104–107).

Ekspertkilder er ofte fagpersoner med særlig viden og autoritet inden for det emne, der behandles. De har typisk en uafhængig position i forhold til den konkrete sag og vurderes derfor som objektive og troværdige. Eksempler på ekspertkilder i dækningen af internationale konflikter kan være forskere, analytikere eller embedsfolk med specialiseret viden (Schmidt & Mørk, 2021, s. 116).

Partskilder har derimod en direkte interesse i emnet og vil som regel være afhængige kilder. De repræsenterer ofte institutioner, organisationer eller aktører med en politisk eller økonomisk agenda – eksempelvis talpersoner fra Hamas eller det israelske militær i dækningen af Israel-Palæstina-konflikten. Deres udtalelser er farvet af deres position og bør derfor mødes med kritisk vurdering (Schmidt & Mørk, 2021, s. 116–117).

Erfaringskilder er personer, der selv har oplevet begivenhederne og kan give et førstehåndsindblik i en konkret situation. Deres troværdighed bygger på nærhed og autenticitet snarere end objektiv analyse. I konfliktdækning vil det for eksempel kunne være civile palæstinensere eller israelere, der beretter om krigens konsekvenser i deres hverdag (Schmidt & Mørk, 2021, s. 117).

Ved at kombinere disse forskellige kildetyper – og være opmærksom på graden af afhængighed – kan medierne sikre en mere nuanceret og retvisende dækning.

2.2.3.Framing

Når journalister formidler nyheder, foretager de en række selektive beslutninger, hvor bestemte aspekter af en sag gøres mere fremtrædende end andre: Dette kaldes *framing*. Ifølge Robert Entman er framing en proces, der indebærer udvælgelsen af enkelte dele af den oplevede virkelighed og synliggørelsen af dem i mindre eller større grad, med henblik på at fremme en bestemt problemdefinition, årsagsforklaring, moralsk vurdering eller mulig løsning (Entman, 1993, s. 52).

I nyhedsdækning får disse valg direkte betydning for, hvordan en begivenhed opfattes af offentligheden. Mediernes framing kan bidrage til at forme, hvilke politiske aktører der fremstår legitime, hvilke problemer der anses som presserende, og hvilke løsninger der overhovedet fremstår mulige (Entman, 1993, s. 53–55). Dette gør sig især gældende i konfliktorienteret dækning, hvor journalisters valg af sprog, billeder og kilder kan være med til at forstærke bestemte fjendebilleder eller legitimere politisk handling – alt sammen uden nødvendigvis at afvige fra formel objektivitet. Entman understreger også, at det er muligt for journalister at overholde journalistiske normer og samtidig opretholde en dominerende ramme, der forhindrer modtagerne i at vurdere konflikten balanceret (Entman, 1993, s. 120–123)

Entman skelner mellem fire grundlæggende funktioner i en frame: en problemdefinition, en kausal fortolkning, en moralsk evaluering og en løsningsanvisning (Entman, 1993, s. 116–117). Disse komponenter kan fremstå mere eller mindre eksplicitte og behøver ikke alle være til stede i en enkelt nyhedsartikel.

Samtidig er det vigtigt at understrege, at framing ikke kun opstår i journalistens intentioner eller tekstens form, men også i mødet med modtagerens kulturelle og sociale referencerammer. Entman fremhæver, at kultur udgør et reservoir af allerede eksisterende frames – diskursive og kognitive mønstre – som både afsender og modtager trækker på i produktion og tolkning af budskaber (Entman, 1993, s. 52)

Dette betyder, at selv når journalistikken forsøger at fremstå objektiv, kan de bagvedliggende kulturelle og politiske rammer have stor betydning for, hvordan virkeligheden bliver konstrueret i medierne. Det bliver særligt relevant i dækningen af konflikter, hvor spørgsmål om skyld, offer og ansvar ofte står centralt – og hvor mediernes valg af framing kan få direkte konsekvenser for publikums forståelse af konflikten.

2.2.3.1.Kort om agenda-setting

Selvom agenda-setting ikke udgør en central del af denne opgave, er det relevant at nævne teorien i relation til framing, da de to begreber overlapper. McCombs og Shaw (1972) argumenterer i deres klassiske formulering for, at medierne ikke nødvendigvis fortæller folk hvad de skal mene, men er særdeles effektive til at fortælle dem, hvad de skal mene noget om (McCombs & Shaw, 1972, s. 177). Gennem redaktionelle valg og prioritering af historier sætter medierne dagsordenen ved at fremhæve bestemte emner frem for andre.

I denne opgave anvendes ikke agenda-setting som primær teoretisk ramme, men forståelsen af, at medier – bevidst eller ubevidst – kan styre både opmærksomheden på og fortolkningen af bestemte begivenheder, har relevans for analysen af de sproglige og strukturelle frames i dækningen af Israel-Palæstina-konflikten.

3. Metodologi

Metodeafsnittet vil præsentere de metodologiske overvejelser, som ligger til grund for undersøgelsen af den danske mediedækning af Israel-Palæstina-konflikten. Først og fremmest præsenteres undersøgelsesdesignet efterfulgt af de anvendte metoder. Afsnittet redegør desuden for den anvendte samplingstrategi, kodningsprocedure og databehandling, samt de kvalitetskriterier, der er anvendt for at sikre undersøgelsens reliabilitet, validitet og replikabilitet. Samlet set danner dette metodiske grundlag en central forudsætning for at forstå undersøgelsens tilgang til at besvare problemformuleringen.

3.1. Undersøgelsesdesign

Projektets design er et tværsnitstudie, hvilket vil sige, at data indsamles fra et udsnit af artikler inden for en afgrænset periode (Clark et al., 2021, s. 208). Undersøgelsen fokuserer på dækningen af Israel-Palæstina-konflikten i danske medier fra 7. oktober 2023 – dagen for Hamas' angreb – til 7. oktober 2024. Formålet er at afdække, hvordan og i hvilket omfang krigs- og fredsjournalistiske træk præger dækningen i denne periode.

Undersøgelsen baserer sig på en kvantitativ indholdsanalyse, der egner sig til at identificere og systematisere mønstre i mediedækningen (Eskjær & Helles, 2015, s. 11–12). Kodningen foretages ud fra en manual, der bygger på Johan Galtungs indikatorer for krigs- og fredsjournalistik. Der fokuseres blandt andet på sprogbrug - dæmoniserende og offergørende sprog, framing – god-vs-ond framing - samt kildebrug - elitekilder eller civile kilder. Analysen kombinerer kvantitative data – som hyppigheden af indikatorer – med kvalitative elementer, f.eks. vurdering af sproglige frames og kontekster, observeret løbende under kodningen.

Artiklerne indsamles via mediearkivet Infomedia og udvælges fra en bred vifte af medier, herunder public service, omnibusaviser, niche- og tabloidmedier. Denne variation muliggør en sammenligning på tværs af medietyper. Udvælgelsen følger en sandsynlighedsbaseret stikprøve - helt konkret den stratificeret udvælgelse. De følgende afsnit vil gå i dybden med projektets metode.

3.2. Kvantitativ indholdsanalyse

For at kunne besvare opgavens problemformulering, vil den kvantitative indholdsanalyse anvendes som metode. Den er ifølge Bryman særligt velegnet til tværsnitsstudier, hvor man netop undersøger bestemte fænomener på et givent tidspunkt (Clark et al., 2021, s. 258).

Eskjær og Helles definerer kvantitativ indholdsanalyse som "en videnskabelig metode til kodning, kvantificering og systematisk analyse af såvel manifest som latent indhold i et tekstkorpus med henblik på at drage slutninger om budskaber, kontekst og kommunikationsprocesser ved hjælp af statistiske metoder" (Eskjær & Helles, 2015, s. 11–12). Den systematiske tilgang indebærer, at der arbejdes med klare og entydige principper for udvælgelse og analyse af et bestemt kommunikationsmateriale.

Et centralt element i denne metode er udviklingen af en kodningsmanual, som standardiserer definitioner og kategorier, så data kan registreres ensartet. Dette er afgørende for undersøgelsens pålidelighed og mulighed for replikation (Clark et al., 2021, s. 911). Bryman understreger betydningen af systematik og gennemsigtighed i anvendelsen af kodningskriterier, så personlige fortolkninger og biases minimeres (Clark et al., 2021, s. 912).

I analysen skelnes der mellem manifest og latent indhold. Manifest indhold dækker over eksplicit og målbart materiale – eksempelvis længden af en artikel eller hvor ofte bestemte ord forekommer (Eskjær & Helles, 2015, s. 13). Dette svarer til denotation, som Bryman beskriver som den grundbetydning, der eksisterer i en given social kontekst (Clark et al., 2021, s. 1982). Latent indhold dækker derimod over det implicite og fortolkende – det vil sige de underliggende betydninger, som kan læses mellem linjerne, og som i semiotikken svarer til konnotationen (Eskjær & Helles, 2015, s. 13–14).

For at kunne kvantificere det latente indhold er der blevet udarbejdet en kodningsmanual med prædefinerede kategorier, så analysen bliver systematisk og intersubjektiv. Dette gør det muligt at måle framing og journalistiske virkemidler med henblik på at vurdere, om der primært anvendes krigs- eller fredsjournalistik i artiklerne. Kodningsmanualen samt det tilhørende codeskema fremgår i bilag 2 og 3.

3.3.Indsamling af data

Som Bryman fremhæver, sker dataindsamling i flere faser, hvor det er nødvendigt at udvælge både medier, tidsperioder og artikler, som skal indgå i analysen (Clark et al., 2021, s. 920). I dette tilfælde er fokus på de største danske landsdækkende nyhedsmedier og deres dækning af Israel-Palæstina-konflikten fra den 7. oktober 2023 til den 7. oktober 2024. Udvalgelsen af data er baseret på principperne for sandsynlighedsbaseret sampling, hvilket betyder, at udvalget skal være repræsentativt for hele det ønskede undersøgelsesmateriale (Eskjær & Helles, 2015, s. 50).

Denne form for sampling er afgørende for at kunne sige noget generelt om mediedækningen i perioden, da den danner grundlag for både undersøgelsesperiodens afgrænsning og antallet af artikler, som analyseres. I næste afsnit uddyber jeg de specifikke samplingstrategier og kriterier, der ligger til grund for udvælgelsen

3.4.Valg af nyhedsmedier

For at give et repræsentativt billede af, hvordan de danske medier forholder sig til og rapporterer konflikten mellem Israel og Palæstina, vil der i opgaven være et fokus på ti af de mest fremtrædende landsdækkende nyhedsmedier. De er blevet udvalgt på baggrund af en rapport fra Kulturministeriet fra 2021, der kortlægger de største nyhedsmedier i Danmark (Kulturministeriet, 2021). I opgaven inkluderes Berlingske, Børsen, DR, Ekstra Bladet, Information, Jyllands-Posten, Kristeligt Dagblad, Politiken, TV2 og Weekendavisen. Med disse medier er en bred skare af nyhedsmedier inkluderet, med både nicheaviser, omnibusmedier, tabloidaviser, public-service medier (Kulturministeriet, 2024, s. 16).

3.5.Dataindsamling og søgestreng

Datamaterialet er indsamlet gennem Infomedias mediearkiv, hvor artikler fra danske medier arkiveres. Infomedia giver muligheden for at benytte avancerede søgefunktioner, der kan sørge for, at man får de mest præcise resultater. Her er ekspertfunktionen blevet brugt for at præcisere og målrette søgning, til f.eks. at filtrere bestemte medier, tidsperioder, forfattere eller emneord og kombinere søgeord med operatorer (AND, OR, NOT), så man undgår støj og irrelevante resultater.

Første søgestreng hed: israel* OR idf* OR palæstin* OR gaza* OR vestbred* OR hamas* OR netanyahu* . Denne søgning gav 11905 resultater. Ved en hurtig inspektion kunne det dog ses, at

der forekom en række artikler, der var irrelevante for projektet. Derfor blev kommandoen 'allheadings:' inkluderet, der skal sørge for, at kun artikler, der havde et af søgeordene i enten rubrik eller underrubrik, fremkom i søgeresultaterne: 'allheadings:(israel* OR idf* OR palæstin* OR gaza* OR vestbred* OR hamas* OR netanyahu*)'. Dette indskrænkede resultaterne til 5234 artikler i perioden 7. oktober 2023 til 7. oktober 2024. Der var dog stadig en del støj i søgningen, hvilket betød, at det måske ville være mere præcist at fjerne en lang række af de ord, der var inkluderet i søgningen og udelukkende bevare Israel og Palæstina. Argumentet for dette var, at det ville være det mest objektivt sammenhængende med problemformuleringen, der netop kun nævner disse to lande. Derfor blev søgningen endnu engang skærpet til kun at have Israel og Palæstina med, dog hvor en af disse skulle fremgå enten i rubrik eller underrubrik: 'allheadings:(israel OR palæstina)' blev søgestrengen til. Denne søgestreng gav 2472 resultater. Ved en inspektion af resultaterne kunne det konkluderes, at langt mindre støj var til stede blandt resultaterne - søgningen var altså derfor mere præcis. Dette blev den endelige søgestreng, og udgangspunktet for samplingen, der uddybes i de følgende afsnit.

3.6. Samplets størrelse

Som Eskjær og Helles (Eskjær & Helles, 2015, s. 51–52)(2015, s. 51–52) påpeger, afhænger en artikels kulturelle, politiske og sociale vægt i høj grad af medietypens karakter og målgruppe. I modsætning til meningsmålinger, hvor alle respondenter tillægges samme vægt, er indholdsanalyser mere komplekse, fordi mediernes forskellige samfundsmæssige roller skal inddrages. Det stiller krav om nuancerede samplingstrategier og gør generaliseringer mindre brede.

I forlængelse heraf fremhæver Clark (Clark et al., 2021, s. 628), at stikprøvestørrelsen bør tilpasses populationens heterogenitet. Jo større variation i medielandskabet – eksempelvis mellem forskellige medietyper – desto større stikprøve kræves for at afspejle bredden i dækningen. Omvendt kan mere homogene grupper analyseres med mindre stikprøver, da variationen her er begrænset. Gruppens heterogenitet skal altså inkluderes i overvejelsen for sampling størrelsen - den skal samtidigt også tilpasses de ressourcer, der er tilgængelige. Ifølge Eskjær & Helles er alt mellem 100 og 250 repræsentativt - groft sagt - hvor 200-250 artikler giver et solidt grundlag for repræsentativitet (Eskjær & Helles, 2015, s. 62). I denne opgave er en stikprøve på 157 udtaget - hver 15. artikel ud af det totale sample - grundet at specialet skrives af én enkelt alumne, hvilket stadig kan sikre god repræsentativitet.

3.7.Sandsynlighedsbaseret sampling

Projektets undersøgelse er baseret på en sandsynlighedsbaseret samplingstrategi, hvor alle elementer i populationen har en lige mulighed for at blive udvalgt (Eskjær & Helles, 2015, s. 53). Denne tilgang gør det muligt at udtrække en repræsentativ stikprøve, som kan generaliseres til en større population. Sandsynlighedsbaseret sampling kan antage forskellige former, herunder simpel tilfældig udvælgelse, systematisk udvælgelse, klyngeudvælgelse og stratificeret udvælgelse (Eskjær & Helles, 2015, s. 53–55). I dette projekt vil der gøres brug af den stratificeret udvælgelse, der “bygger på den forudsætning, at man har kendskab til populationens forskellige strata (subpopulationer)” (Eskjær & Helles, 2015, s. 55). De forskellige subpopulationer er i dette tilfælde de ti forskellige medietyper, der alle hører under den samlede population af medier.

3.8.Kodningsmanual og kodeskema

Kodningsskemaet og kodningsmanualen er to centrale dele af en kvantitativ indholdsanalyse (Eskjær & Helles, 2015, s. 67). Kodeskemaet indeholder de variable, der skal registreres i undersøgelsen, mens kodningsmanualen fungerer som en vejledning for, hvordan selve kodningen skal udføres i praksis. De to elementer er gensidigt afhængige, idet kodning indebærer en systematisk klassifikation af indholdselementer i det udvalgte datamateriale på baggrund af foruddefinerede variable, hvilket styrker replicerbarheden af projektet.

En variabel skal her forstås som en bestemt egenskab ved en tekst, som enten kan være til stede eller fraværende. I nogle tilfælde – særligt når man arbejder med latent indhold – kan det dog være vanskeligt at afgøre en variabel tilstedeværelse uden en klar definition. Det er her, kodningsmanualen bliver afgørende. Den sikrer, at kodningen foretages konsistent og på baggrund af fælles kriterier, hvilket styrker undersøgelsens replicerbarhed (Eskjær & Helles, 2015, s. 68).

I følgende afsnit vil kodningsmanualen gennemgås, og de forskellige variabler vil uddybes.

3.9.Variabler i kodningen

Kodningsmanualen er delt op i tre søjler: ‘variabel’, ‘værdi’ og ‘manual’, som er uddybende retningslinjer for kodning af variablen.

Først fremmest kodes der efter de mest manifesterede variable, såsom udgivelsesdato, mediets navn og titlen på artiklen, samt hvilke elitekilder og/eller civile kilder, der inddrages.

Derefter kodes de latente variable - i dette tilfælde, er det dem, der omhandler framing og sprogbrug. Latent indhold dækker over underliggende betydninger, som formidles mellem linjerne gennem sproglige virkemidler (Eskjær & Helles, 2015, s. 13). For at sikre en ensartet kodning er der udarbejdet en kodningsmanual (bilag 3), som guider registreringen af de latente variable – særligt dem, der vedrører framing og indikatorer på krigs- og fredsjournalistik. De vil blive uddybet her.

War/peace indicator		
Elite/people-oriented	29	71
Uses/avoids demonizing language	24	59
Visible/invisible effects of war	23	56
Two-party/multi-party orientations	22	54
Differences/agreement-oriented	21	51
Dichotomizes the good and bad/avoids labeling of good and bad	21	51
Partisan/non-partisan orientation	21	51
Uses/avoids victimizing language	20	49
Uses/avoids emotive language	20	49
Focuses on here and now/causes and consequences	19	46
Zero-sum/win-win orientation	19	46
Victory/peace oriented	17	41
Reactive/proactive	16	39
Propaganda/truth oriented	14	34
Stops reporting, leaves after war/stays on to report aftermath of war	10	24

Gause et al. 2019

Ovenstående er et eksempel fra Valerie Gouses' An investigation of the conceptualization of peace and war in peace journalism studies of media coverage of national and international conflicts (2019), hvori de forskellige indikatorer - eller variable - for krigs- og fredsjournalistisk optræder. De samme bliver brugt af (Lee, 2005; García-Perdomo, 2022). Disse indikatorer skal operationelisere teorien om krigs- og fredsjournalistik, så den kan bruges i praksis.

Da specialet forsøger at afdække framing af parterne i konflikten, samt om dækningen er balanceret i forhold til de kilder, der benyttes, vil følgende indikatorer blive inddraget:

Uses/ avoids victimizing language, uses/ avoids demonizing language, dichotomizes the good and bad/ avoids labelling of good and bad, samt elite/ people-oriented.

Uses/avoids victimizing language vil i kodningsmanualen fremgå som: *Offergørende sprog*. Her kodes der for tilstedeværelsen eller fraværet af offergørende sprog. Bruger journalisten vendinger eller inkluderes citater eller udtalelser, der gennem ladede, stærke, patosprægede beskrivelser, gør enten den ene eller den anden part til offer (Lee, 2005, s. 326).

Uses/avoids demonizing language vil i kodningsmanualen fremgå som: *Dæmoniserende sprog*. Her kodes der for tilstedeværelsen eller fraværet af dæmoniserende sprog. Bruger journalisten vendinger eller inkluderes citater eller udtalelser, der gennem ladede, stærke, patosprægede beskrivelser, dæmoniserer den ene eller den anden part (Lee, 2005, s. 326).

Dichotomizes the good and bad/avoids labelling of good and bad vil i kodningsmanualen fremgå som: *God-vs ond-framing*. Er der et øget fokus på at gøre den ene part til den gode og den anden til den onde. Er der en forurettet og en forulemper? (Garcia-Perdomo, 2022, s. 1000).

Elite/people-oriented vil i kodningsmanualen fremgå som: *Kilder*. Benyttes elitekilder eller civile kilder fra den ene eller den anden side (García-Perdomo, 2022, s. 999)

Desuden vil en sidste variabel indgå, som vil fremgå i kodningsmanualen som: *Orientering*. Den bygger på variabelen *two-party/ multi-party-orientation* (Gouse et al., 2019) men omhandler her, hvilken af de to sider af konflikten, der får taletid - altså, om holdninger, stemmer eller interesser fra den ene eller den anden side af konflikten er repræsenteret i artiklen - eller om artiklen udelukkende fokuserer på den ene part. Dette er for at finde en objektiv balance i dækningen.

Værdierne vil være delt op i civile og elite. Primært vil det være israelske og palæstinensiske civile og eliter, men vil i nogle tilfælde også inkludere andre civile og andre eliter. De israelske eliter vil først og fremmest være IDF, der også dækker over det israelske statsapparat og højtstående talpersoner. De palæstinensiske eliter vil først og fremmest være Hamas, der også dækker over sundhedsmyndighederne i Gaza og højtstående talpersoner fra Hamas. Civile kilder vil være civile i områderne, personer, hvor en direkte tilknytning til en af de to lande nævnes i artiklen, lokale læger, lærere eller andre, eller organisationer, der beskæftiger sig med de humanitære og fredsopbyggende aspekter af konflikten.

En mere detaljeret uddybning ses i kodningsmanualen i bilag 3.

3.10.Kvalitetskriterier

I kvantitativ forskning er det afgørende at kunne vurdere både datagrundlagets troværdighed og analysens metodiske kvalitet. Tre centrale begreber danner fundamentet for denne vurdering: reliabilitet, replikabilitet og validitet (Clark et al., 2021, s. 173). Disse begreber er særligt relevante i forbindelse med kvantitativ indholdsanalyse, som udgør undersøgelsens metodiske tilgang. I de følgende afsnit redegøres for, hvordan disse begreber forstås inden for kvantitativ forskning, samt hvordan de konkret er blevet integreret i specialet.

3.10.1.Relibilitet

Reliabilitet handler om, hvorvidt undersøgelsens resultater er konsistente og pålidelige. I kvantitativ indholdsanalyse betyder høj reliabilitet, at kodningen er ensartet og ikke afhænger af, hvem der udfører den (Clark et al., 2021, s. 173). For at sikre dette, er en detaljeret kodningsmanual blevet udarbejdet (bilag 3), som præcist definerer hver enkelt variabel og tilhørende instrukser. Dette har været særligt nødvendigt i forhold til kodningen af latente elementer som eksempelvis dæmoniserende og offergørende sprogbrug, hvor vurderinger ofte beror på sproglig nuance. For at teste manualens anvendelighed er der gennemført en interkoderreliabilitetstest, der har til formål at sikre konsistens i kodningen (Eskjær & Helles 2015, s. 78). Oftest vil en sådan test - enten Krippendorffs alpha eller Scotts Pi - udføres i en opgave med flere kodere. Da dette speciale skrives af en enkelt person, har dette ikke været muligt. Dog er en test alligevel blevet udført på de samme ti artikler med to ugers mellemrum, før kodningen gik i gang. Testen er foretaget på ti af Politikens artikler og gav således et sammenfald på 98% - denne score betyder, at kodningen er pålidelig. Dette stemmer overens med, at der oftest vil være en stor konsistens i en en-mands-kodning (Eskjær & Helles 2015, s. 78). Dog er der en lille uoverensstemmelse i kodningen af særligt de variabler, der omhandler framing, hvilket betød, at kodningsmanualen måtte klargøres yderligere inden den endelige kodning.

3.10.2.Replikabilitet

Et nært beslægtet kvalitetskriterium er replikabilitet – altså i hvilken grad en undersøgelse kan gentages af andre forskere og give sammenlignelige resultater. For at dette er muligt, kræver det en systematisk og transparent dokumentation af undersøgelsens metodiske valg (Clark et al., 2021, s. 174). Den detaljerede kodningsmanual er derfor også central for at sikre replikabilitet.

Særligt ved indholdsanalyser af nyhedsmedier, hvor vurderinger af sprog og kilder ofte kan være subjektive, er det vigtigt med entydige kodningsprincipper.

3.10.3.Validitet

Validitet vedrører, hvorvidt undersøgelsens metoder faktisk måler det, de har til hensigt at måle (Clark et al., 2021, s. 175). I dette speciale handler det f.eks. om, hvorvidt kodningen reelt indfanger forekomster af krigs- og fredsjournalistiske tendenser og frames i dækningen af Israel-Palæstina-konflikten. Et kendt kritikpunkt i framingforskningen er, at operationaliseringen af frames ofte er upræcis og dermed risikerer at føre til tvetydige eller fejlagtige tolkninger (Matthes & Kohring, 2008). Dette er der forsøgt taget højde for gennem nøje definition af de anvendte indikatorer, inspireret af Galtungs teori om krigs- og fredsjournalistik. Derudover er der i kodningsmanualen indsat eksempler, som tydeliggør grænserne mellem f.eks. neutral og offergørende sprogbrug. Undersøgelsens eksterne validitet styrkes af, at stikprøven er udtrukket gennem en sandsynlighedsbaseret stratificeret sampling, hvor hvert 15. artikel i det samlede datasæt er blevet udvalgt. Det øger sandsynligheden for, at stikprøven repræsenterer den samlede nyhedsdækning og dermed gør resultaterne mere generaliserbare til den danske presse som helhed.

3.11.Videnskabsteoretiske overvejelser: Kombinationen af positivisme og socialkonstruktivisme

Dette projekt kombinerer kvantitativ og kvalitativ indholdsanalyse og hviler dermed på to forskellige videnskabsteoretiske positioner: positivismen og socialkonstruktivismen.

Den kvantitative del af undersøgelsen – hvor frekvenser, tendenser og mønstre i mediedækningen systematisk registreres – tager afsæt i en positivistisk tradition. Positivismen bygger på antagelsen om, at der findes en objektiv virkelighed, som kan måles og analyseres gennem systematisk dataindsamling (Aliyu et al., 2014, s. 81; Clark et al., 2021, s. 23–24).

Forskerens rolle er at minimere subjektivitet og anvende metoder, der kan give pålidelige og generaliserbare resultater. Dette kommer til udtryk i dette speciale, hvor der kodes binært ved brug af prædefinerede variabler samt statistisk behandling af data.

Den kvalitative del af analysen, som anvendes til at fortolke og nuancere de kvantitative fund, trækker derimod på et socialkonstruktivistisk paradigme. Her opfattes virkeligheden ikke som objektivt givet, men som noget, der skabes og opretholdes gennem sprog og sociale processer (Berger & Luckmann, 2011; Burr & Dick, 2017). Når der analyseres for, hvordan parterne i Israel-Palæstina-konflikten bliver fremstillet gennem sproget – f.eks. gennem ond-vs-god-framing, dæmonisering eller offergørelse – bevæger vi os over i en kvalitativ, fortolkende tilgang, hvor konteksten spiller en afgørende rolle for forståelsen af indholdet.

Kombinationen af disse to tilgange kan give en mere nuanceret forståelse af mediernes dækning, idet den kvantitative analyse giver overblik og mønstre, mens den kvalitative afdækker betydninger og sproglige konstruktioner. Denne kombination kaldes en integreret indholdsanalyse (Eskjær & Helles, 2015, s. 130–132). Her fungerer den kvantitative metode som den primære ramme, mens den kvalitative anvendes som supplement og uddybning.

Dog rejser kombinationen visse metodologiske overvejelser. Positivismen og socialkonstruktivismen bygger på forskellige antagelser om virkelighed og erkendelse, hvilket kan skabe spændinger i undersøgelsens grundlag (Denzin, 2012, s. 80–86). Men som både Eskjær og Helles (2015) og Bryman (Clark et al., 2021, s. 605) pointerer, er det muligt at kombinere metoder pragmatisk, så længe forskeren er bevidst om de erkendelsesteoretiske konsekvenser. I denne undersøgelse anerkendes, at metoderne bygger på forskellige logikker, men det vurderes ikke at være et paradigmatisk problem. Tværtimod vurderes det som en styrke, der bidrager til både bredde og dybde i undersøgelsen af mediedækningen af Israel-Palæstina-konflikten.

4. Analyse

Følgende afsnit er projektets analyseafsnit, hvori de forskellige fund, som der blev gjort ved kodningen af de 157 artikler, vil gennemgås. Resultaterne af kodningen vil blive diskuteret og analyseret, med det formål at besvare de fire underspørgsmål og til sidst, projektets problemformulering, der lyder: *“Ud fra Johan Galtungs teori om krigs- og fredsjournalistik, hvordan har de danske medier dækket Israel-Palæstina-konflikten fra den 7. oktober 2023 til den 7. oktober 2024?”*

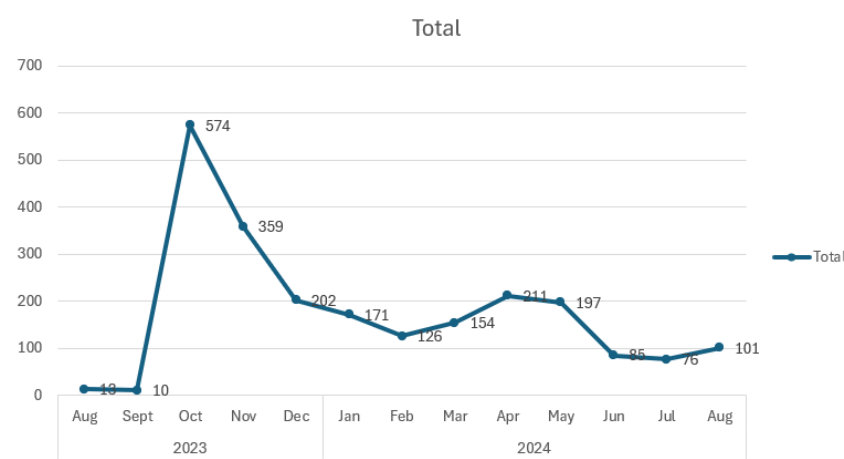
4.1. Fremstillingsform

Analyseafsnittet vil besvare hvert af de fire underspørgsmål hver for sig. Ved hvert enkelt spørgsmål vil der være:

1. En redegørende gennemgang af dataen, som vil foregå ud fra de forskellige tabeller og grafer - de henvises til under navnet figurer.
2. En analyse og diskussion af resultaterne ud fra teorien i opgaven og i nogle tilfælde ny teori.
3. En delkonklusion til sidst, der samler op på de vigtigste pointer i analysen.

4.2.Underspørgsmål 1: Hvordan har mediedækningen af konflikten udviklet sig over tid?

Dette underspørgsmål undersøger, hvordan mediedækningen af konflikten mellem Israel og Palæstina har udviklet sig fra 7. oktober 2023 til 7. oktober 2024. Fokus er på manifesterede forhold som antal artikler og månedlige udsving i medieaktiviteten, suppleret af kvalitative observationer, der giver en mere nærværende forståelse af, hvorfor tallene ser ud som de gør.

Figur 1

4.2.1.August–november: Efterspil af angrebene

Figur 1 viser udviklingen i antallet af artikler om konflikten fra august 2023 til oktober 2024. Ud af i alt 2495 artikler er 2472 fra perioden efter Hamas' angreb den 7. oktober 2023. De to foregående måneder viser lav medieopmærksomhed på de to lande, hvorefter dækningen stiger markant i oktober og november. Her blev der bragt samlet 933 artikler – 574 i oktober og 359 i november – svarende til 36 % af det samlede datamateriale.

Kvalitativt centrerer dækningen sig i denne periode omkring eftervirkningerne af Hamas' angreb. Politikeres udtalelser blev fremhævet, bl.a. i artikler som Mette Frederiksen: "Vi støtter Israel"... og Danske skattekroner skal ikke støtte udvikling i Palæstina" (DR, 2023). Der var bred dækning af IDF's offensiv i Gaza (TV2, 2023; DR, 2023), men også begyndende kritik af Israels fremfærd, f.eks. Debat: Unge danske jøder: Vi er forargede over, at regeringen ikke offentligt fordømmer Israels krigsforbydelser" (Politiken, 2023) og Hvorfor er det så svært for ledere i Vesten at kritisere Israel (TV2, 2023).

Stormen på Al-Shifa-hospitalet i november dækkes bl.a. i artikler som "Israel har stormet al-Shifa-hospitalet" (DR, 2023) og Ikke et ord fra israelerne om det underjordiske Hamashovedkvarter på al-Shifa (Jyllands-Posten, 2023). Samtidig dominerede kritik af Hamas, f.eks. Debat: HAMAS OG ISRAEL I KRIG - Kan det virkelig overraske nogen at Hamas lyver? (Politiken, 2023), "Trigger Warning: Vredens dag" (Weekendavisen, 2023) og "Islamiske kræfter mobiliserer" (Berlingske, 2023).

Overordnet tegner oktober–november et komplekst medie billede med fokus på både militære handlinger og politiske reaktioner i Mellemøsten og Danmark.

4.2.2. December til februar - mediedækningen falder

Fra december til februar falder antallet af artikler markant sammenlignet med oktober og november. I december blev der udgivet 202 artikler – et fald på omkring 65 % i forhold til oktober. Dækningen bevægede sig gradvist væk fra de umiddelbare konsekvenser af Hamas' angreb og rettede i stedet fokus mod Israels rolle i konflikten. Blandt de 11 kodede artikler i december beskæftigede halvdelen sig direkte med Israels militære adfærd over for civile, eksempelvis "Drab på kameramand bliver indbragt for krigsforbryderdomstol" (Jyllands-Posten, 2023), "Er det ikke terror, hvis Israel bomber civile?" (Kristeligt Dagblad, 2023) og "Pres på Israel fra omverdenen stiger efter FN-afstemning" (DR, 2023).

I januar og februar udkom henholdsvis 171 og 126 artikler. Selvom Israels ansvar i Gaza fortsat blev behandlet, flyttede mediernes opmærksomhed sig delvist mod andre temaer – særligt konflikten med Hizbollah og spændingerne med Iran. Artikler som Israel dræber Hizbollah-medlemmer i det sydlige Libanon (TV2, 2024), "Truslerne om en storkrig hænger over Mellemøsten" (Berlingske, 2024) og Irans ring af ild (Weekendavisen, 2024) vidner om dette skift. Samtidig blev der stadig bragt mere personcentrerede historier, fx om en dansk politiker, der frivilligt meldte sig til IDF (Berlingske, 2024), og Israels mulige deltagelse i Eurovision (Kristeligt Dagblad, 2024). Trods det høje antal civile palæstinensiske dødsfald – over 26.000 på dette tidspunkt (Berlingske, 2024) – blev dækningen både mindre omfattende og tematisk mere fragmenteret.

4.2.3. Marts til maj - dækningen stiger

I marts, april og maj ses igen en stigning i mediedækningen. Der blev udgivet 154 artikler i marts, 211 i april og 197 i maj. Det er det højeste antal artikler siden umiddelbart efter angrebet og

markerer et skift i mediernes opmærksomhed. Selvom mange af artiklerne viderefører temaer fra tidligere måneder, synes konkrete begivenheder at have aktiveret mediernes interesse. Et eksempel er IDF's drab på over 100 civile i forbindelse med en nødhjælpskonvoj (Berlingske, 2024) samt fejringen af den jødiske helligdag Purim (Politiken, 2024).

Stigningen i april kan i højere grad forklares med eskalationen i konflikten mellem Israel og Iran. Israels angreb på Irans ambassade i Damaskus blev set som en markant optrapning og blev behandlet i artikler som Bliver iransk-israelsk skyggekrig nu forvandlet? (Børsen, 2024) og Iran trækker i trådene bag facaden, men vil undgå direkte konfrontation med Israel (Jyllands-Posten, 2024). I kølvandet herpå fulgte yderligere eskaleringer, blandt andet Irans modsvar og Israels droneangreb, som i artiklerne Korrespondent: Israel vil udnytte iransk angreb til et længe ventet opgør (DR, 2024) og Israel beviste med angrebet, at de kan ramme Iran, hvor de vil (Politiken, 2024).

I maj faldt antallet af artikler en smule, men dækningen forblev intens. En medvirkende faktor kan have været Eurovision, hvor Israels deltagelse var genstand for omfattende debat. Artikler som Træk jer fra konkurrencen! Flere Eurovision-deltagere opfordres til boykot efter Israel-debat (DR, 2024) og HØJSPÆNDT STEMNING (Ekstra Bladet, 2024) illustrerer mediedækningens bredde og politiske dimension.

4.2.4. Juni til oktober - laveste aktivitetsniveau

I perioden fra juni til oktober faldt mediedækningen igen og nåede sit lavpunkt i juli med blot 76 artikler. I juni udkom 85 artikler, i august 101 og i september 119. I de første syv dage af oktober blev der udgivet 97 artikler, hvilket er relativt højt for en så kort periode. Det lave aktivitetsniveau hen over sommeren kan muligvis tilskrives redaktionel lavsæson, hvor mange ansatte holder ferie (dette bør eventuelt underbygges med kilde).

Artiklerne i denne periode omhandlede fortsat en blanding af øjenhøjdefortællinger om konflikten (DR, 2024), Israels ansvar i Gaza (Information, 2024), den regionale sikkerhedssituation (Information, 2024) og relationen til Hizbollah og Iran (TV2, 2024).

I oktober måned ses et bemærkelsesværdigt antal artikler, trods den korte tidsperiode. Selvom nogle artikler markerede årsdagen for Hamas' angreb – eksempelvis "Gensyn med Israel" (Information, 2024) – viser de kvalitative observationer, at dækningen primært blev drevet af udviklingen i konflikten mellem Israel, Iran og Hizbollah. Allerede i september fandt en

spektakulær israelsk operation sted, som affødte øget medieinteresse. Artikler som "Efter opsigtsvækkende snigangreb vil Israel nu flytte tusindvis af soldater til Libanons grænse" (Berlingske, 2024), "Hollywood har sikkert travlt med manuskriptet om Libanon" (Politiken, 2024) og "Den mest dødelige dag i Libanon i et år – Hvem er Hizbollah, som Israel forsøger at presse i knæ" (Jyllands-Posten, 2024) viser, hvordan denne konflikt kom i fokus. Seks ud af syv kodede artikler fra oktober beskæftigede sig direkte med Israels relation til enten Iran eller Hizbollah.

4.2.5. Journalistisk praksis og medielogik

Medierne stræber i høj grad efter at rapportere det, der er spændende, overraskende eller sensationelt. Som det blev fremhævet i projektets teoriafsnit, orienterer nyhedsmedier sig i vidt omfang efter klassiske nyhedskriterier såsom sensation, konflikt, aktualitet, identifikation og væsentlighed. Alle disse kriterier er i varierende grad til stede i dækningen af denne konflikt. Særligt det sensationelle aspekt er markant: Hamas' angreb på Israel havde en usædvanlig voldsom karakter, og det faktum, at en relativt lille militant gruppe formåede at overrumple det israelske militær, vakte enorm opsigt. Dette øgede begivenhedens nyhedsværdi betragteligt. Sensationelle begivenheder har typisk høj chokværdi og stærk tiltrækningskraft på læsere og seere. Isabel Bramsen (Bramsen et al., 2016, s. 206) understreger dette med henvisning til det journalistiske princip: "If it bleeds, it leads" – hvilket i høj grad gør sig gældende i denne sammenhæng.

Journalistens rolle indebærer desuden at rapportere det aktuelle – nyheder og hændelser, der netop er sket eller fundet sted. Dette kan aflæses tydeligt i den kvantitative kurve over mediedækningen, hvor der ses et markant peak umiddelbart omkring angrebet. Nyhedskriteriet om konflikt gør sig særligt gældende i dækningen af angrebets efterspil, hvor fokus var rettet mod de direkte konsekvenser: Israels militære modsvar mod Hamas og efterfølgende mod aktører i regionen, herunder Iran og Libanon. Konflikten foldes desuden ud gennem opmærksomheden på Israels position i det internationale diplomatiske system, særligt i relation til kritik fra FN og andre stater. Her agerer pressen som forventeligt: Den informerer offentligheden om emner, der er relevante, aktuelle og har høj nyhedsværdi.

Det er således ikke overraskende, at mediedækningen har den karakter, den har. Det gælder både ud fra en journalistisk logik, hvor nyhedsværdien vurderes konkret af den enkelte journalist, og ud fra en mere strukturel tilgang, hvor nyhedsmediernes funktion og logikker analyseres. Medieforskningen peger på, at nyhedsproduktion ikke alene er drevet af professionel etik og

journalistiske retningslinjer, men også af kommercielle hensyn og konkurrencevilkår (Allern & Blach-Ørsten, 2011a, s. 102; Bramsen et al., 2016, s. 208). Medierne er under konstant pres for at levere kontinuerlige og nyhedsværdige historier, der ikke nødvendigvis udvælges ud fra deres samfundsmæssige betydning, men snarere ud fra deres potentiale til at fastholde læsernes opmærksomhed og sikre markedspositionen. Derfor er det logisk, at en begivenhed med så stor dramatisk og visuel kraft som Hamas' angreb får massiv medieopmærksomhed – ikke blot fordi den er nyhedsrelevant, men fordi den også repræsenterer et konkurrencemæssigt aktiv i det moderne mediemarked.

4.2.6. Kulturelle årsager

Man kan med rette stille spørgsmålet, om situationen i Gaza ikke i lige så høj grad kunne karakteriseres som både historisk og sensationel som selve terrorangrebet den 7. oktober. De samfundsmæssige og politiske konsekvenser af krigen i Gaza er omfattende og det trækker tråde til Nakbaen - eller katastrofen - i 1948 (Achcar, 2025), og antallet af civile ofre overstiger markant antallet af dræbte under Hamas' angreb på Israel (Svendsen, 2023). Alligevel har dækningen af begivenhederne i Gaza været væsentligt mere afdæmpet.

Som Isabel Bramsen påpeger, har danske medier en klar tendens til at prioritere bestemte geografiske områder over andre i deres dækning. Hun fremhæver eksempelvis den langvarige konflikt i Congo som en konflikt, der kun i begrænset omfang tiltrækker medieopmærksomhed, til trods for dens omfang og alvor. Bramsen argumenterer således for, at mediedækningen i høj grad er selektiv (Bramsen et al., 2016, s. 207).

Denne selektivitet kan i vid udstrækning forklares gennem historiske og kulturelle relationer. Danmarks historisk tætte bånd til Israel – politisk, kulturelt og symbolsk – har betydning for, hvorfor nyheder om Israel opfattes som mere relevante eller interessante. Blandt andet har Danmarks rolle i redningen af danske jøder under Anden Verdenskrig samt landets stemme for FN's delingsplan i 1947 været centrale elementer i relationen (Bastholm Jensen et al., 2003). Kulturelt opfattes Israel som et vestligt, sekulært og demokratisk samfund med værdier og institutioner, der i høj grad harmonerer med de danske.

Palæstina besidder ikke tilsvarende historiske, religiøse eller kulturelle forbindelser til Danmark, hvilket kan være en medvirkende årsag til, at palæstinensiske perspektiver og lidelser fylder relativt mindre i den danske medieoffentlighed.

Denne tendens stemmer overens med Johan Galtungs begreber om elitenationer. Ifølge Galtung har kulturelle og historiske faktorer afgørende indflydelse på, hvilke begivenheder medierne anser som nyhedsværdi. Han fastslår, at: “The more the event concerns elite nations, the more probable that it will become a news item,” og videre: “The more the event concerns elite people, the more probable that it will become a news item” (Galtung, 1965, s. 68). Begivenheders overgang til nyheder er dermed ikke blot et spørgsmål om deres faktiske omfang, men om deres relation til vestlige og kulturelt nærtstående lande – de såkaldte elitenationer.

Dette perspektiv underbygges yderligere ved at rette blikket mod dækningen af andre samtidige humanitære katastrofer i lande, der ikke opfattes som elitenationer. En søgning i Infomedia viser, at der i året efter militærkuppet i Myanmar i februar 2021 – en konflikt, der har kostet omkring 50.000 mennesker livet (Tostevin, 2024) – blot er blevet udgivet 634 artikler om konflikten. Borgerkrigen i Sudan, der siden april 2023 har kostet over 20.000 (“Sudan”, 2025) mennesker livet, er kun blevet dækket i 451 artikler. Der tegner sig således et klart mønster i, hvilke konflikter der bliver dækket intensivt, og hvilke der forbliver i periferien af mediedagsordenen.

Sammenligner man disse tal med konflikten mellem Hamas og IDF, fremstår denne markant mere dækket – både hvad angår dækningen af selve angrebet den 7. oktober og de efterfølgende israelske angreb i Gaza. Den indledende stigning i mediedækningen kan forklares med angrebets chokværdi og det sensationelle aspekt, men det vedvarende fokus afspejler i høj grad også konfliktens placering inden for den globale opfattelse af elitenationer. Som Bramsen (Bramsen et al., 2016, s. 207) fremhæver, er mediernes dækning præget af en strukturel selektivitet, der favoriserer konflikter i kulturelt og politisk nærliggende lande – en tendens, der i høj grad kommer til udtryk i den danske dækning af konflikten mellem Israel og Palæstina.

4.2.7. Delkonklusion

Det kan konkluderes, at danske nyhedsmedier i deres dækning af Israel-Palæstina-konflikten i højere grad reproducerer end udfordrer traditionelle nyhedslogikker og strukturelle medievilkår.

Mediebevågenheden toppede – ikke overraskende – i dagene og månederne efter Hamas' angreb den 7. oktober. Denne markante stigning i opmærksomhed skyldes i høj grad angrebets spektakulære og sensationelle karakter, som opfylder en række klassiske nyhedskriterier. Sådanne begivenheder garanterer desuden klik og avis-salg, hvilket er afgørende i et konkurrencepræget medielandskab, hvor konstant nyhedscirkulation er et krav.

I tiden efter fulgte et tydeligt fald i mediedækningen – på trods af, at de humanitære konsekvenser i Gaza blev stadig mere omfattende, og antallet af civile ofre steg markant. Dette indikerer, at intensiteten i dækningen ikke nødvendigvis afspejler omfanget af begivenhederne eller deres menneskelige konsekvenser, men i højere grad styres af nyhedsværdi og kulturel resonans. Israels status som vestligt, demokratisk og historisk allieret land – og som en elitenation – bidrager til, at historier med fokus på Israel ofte vægtes højere end tilsvarende eller endda mere alvorlige hændelser i Gaza eller andre konfliktzoner uden samme tilknytning til Danmark.

Selv om mediedækningen faldt i takt med den tidsmæssige distance til angrebet, viser data fra Infomedia, at konflikten mellem Israel og Palæstina fortsat får langt mere medieopmærksomhed end andre aktuelle konflikter – som eksempelvis borgerkrigene i Sudan eller Myanmar.

Samlet set viser undersøgelsen i delspørgsmål ét, at udviklingen i mediedækningen i høj grad følger etablerede mønstre i vestlig journalistik og afspejler centrale træk ved Johan Galtungs begreber om krigs- og fredsjournalistik.

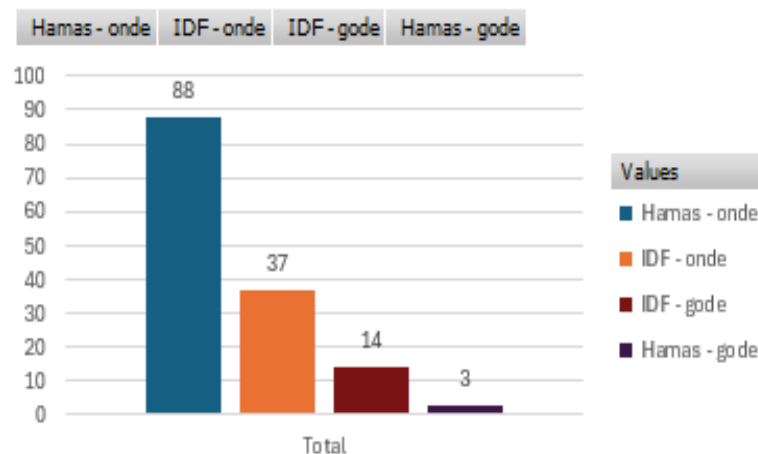
4.3.Underspørgsmål 2: Hvordan frames parterne i konflikten af de danske nyhedsmedier?

Dette underspørgsmål undersøger, hvordan de danske medier framer parterne i konflikten. Med afsæt i Johan Galtungs teori om krigs- og fredsjournalistik det særlige, hvor der skelnes mellem eliter og civile – opdeles analysen i to hovedafsnit: ét om IDF og Hamas som eliteaktører, og ét om israelere og palæstinensere som civile parter.

4.3.1.IDF og Hamas

4.3.1.1.God-vs-ond framing

Figur 2 illustrerer fordelingen mellem god- og ond-framing i omtalen af IDF og Hamas. Det fremgår tydeligt, at det primært er Hamas, der fremstilles som den onde part sammenlignet med IDF.

Figur 2

Hvor ond-framing anvendes i 37 tilfælde til at beskrive IDF, ses den i hele 88 gange i omtalen af Hamas – altså mere end dobbelt så ofte. Konkret er Hamas blevet framet som ond i 55% af artiklerne, mens IDF kun indtager denne rolle i 23% af tilfældene. Hamas' negative framing manifesterer sig især i fortællingen om, at gruppen benytter civile som menneskeskjold og skjuler sig i befolkningen. Eksempler på dette findes blandt andet i artiklerne Hamas anklages af Israel for at placere bunker under hospital (Politiken, 2023) og Israel fralægger sig ansvaret for civile tab i Gaza, siger talsperson (TV2, 2023). Hamas' rolle som aktør i en propagandakrig fremhæves desuden i Flygtningeorganisation eller terrorrede? (Information, 2024). Gennemgående for dækningen er, at Hamas' angreb den 7. oktober 2023 ofte nævnes – også i artikler, der ikke direkte omhandler Hamas eller Palæstina. Dette sker især i dækningen af IDF's handlinger i Gaza og fungerer som en vedvarende påmindelse til læseren om Hamas' rolle og skyld i konflikten.

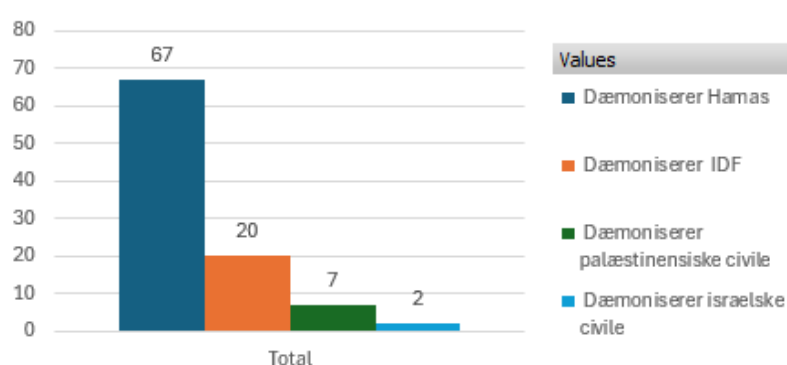
IDF bliver derimod framet som ond i artikler, der fremhæver statsminister Netanyahu's tilsyneladende forsømmelse af gidslernes sikkerhed, eksempelvis i Debat: Hamas og Israel i krig: Netanyahu ofrer gidslerne med sin hævnthirst (Politiken, 04.11.2023). Derudover anvendes negativ framing i forbindelse med Israels potentielle brud på menneskerettigheder og

internationale konventioner, f.eks. i Israel kan ikke vinde alene med bomber (Politiken, 2023) og Er det ikke terror, hvis Israel bomber civile? (Kristeligt Dagblad, 2023).

I de tilfælde, hvor IDF fremst som god, er det oftest med udgangspunkt i diskursen om Israels ret til selvforsvar. Det kommer blandt andet til udtryk i debatindlægget Debat: Som den civiliserede part må Israel stoppe krigen (Kristeligt Dagblad, 2024) samt i statsministerens udtalelser i Mette Frederiksen: Vi støtter Israel og landets ret til at forsvare sig selv (DR, 2023). De få artikler, hvor Hamas fremstår som god, baserer sig primært på citater fra organisationens allierede. Et eksempel findes i debatindlægget Debat: I al fredsommelighed: Israel har brug for sande, kritiske venner (Jyllands-Posten, 2023), hvor Hamas omtales som “millioner af araberes frihedsbevægelse” – men samtidig karakteriseres som “Vestens terrororganisation”, hvilket samtidigt undergraver den positive framing. I artiklen Irans øverste leder: Israel vil aldrig besejre Hamas og Hizbollah (Jyllands-Posten, 2024) legitimeres Hamas’ angreb den 7. oktober af Irans øverste leder, ayatollah Ali Khamenei. Dermed tydeliggøres det, at den positive fremstilling af Hamas udelukkende stammer fra aktører i Mellemøsten, hvilket indirekte fastholder læserens forståelse af Hamas som en fjendtlig organisation.

4.3.1.2.Dæmoniserende sprog

Figur 3 viser antallet af tilfælde, hvor dæmoniserende sprog er blevet anvendt om parterne i konflikten. Tendensen minder i høj grad om den, der blev præsenteret i den foregående figur.

Figur 3

Hamas bliver sprogligt dæmoniseret langt hyppigere end sin elite-modpart, IDF. Konkret anvendes dæmoniserende sprogbrug om Hamas i 67 tilfælde, mens IDF dæmoniseres i 20 tilfælde. Dermed fremstår Hamas negativt mere end tre gange så ofte som IDF – svarende til 42% af artiklerne, hvor IDF kun dæmoniseres i 13% af tilfældene.

Det er ikke overraskende, at Hamas i størstedelen af disse artikler omtales med ord som terrorister eller militante, som har enormt negative konnotationer. Derudover beskrives Hamas også som “jihadister”, “brutale” i artiklen Israelere bliver skudt på stribe, men DR kalder det ikke terror (Berlingske 2023), psykopater i blodrus i artiklen Vredens Dag (Weekendavisen, 2023), og som en “dødsensfarlig ideologi” i artiklen Det er godt at blive mindet om, hvem Israel er oppe imod, mener udenrigsministeren (TV2, 2024). Deres handlinger beskrives som “forbryderiske” og “modbydelige” i artiklen Debat: Lyt til de besindige stemmer i Israel (Politiken, 2023), hvilket yderligere underbygger den sproglige dæmonisering.

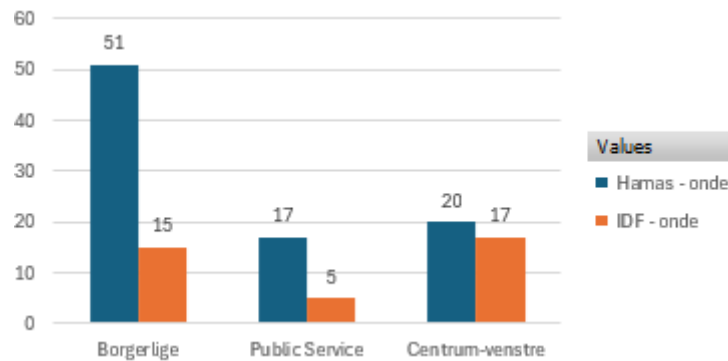
Dæmoniseringen af IDF og Israel finder sted i langt færre tilfælde, men er dog også til stede. Staten Israel omtales som en “besætterstat” i artiklen Israel har en historik med at lyve, lyve og lyve. Og det kan du citere mig for: Israel lyver (Politiken, 2024) og Netanyahu fremstilles som “hævntørstig” i artiklen Debat: HAMAS OG ISRAEL I KRIG: Netanyahu ofrer gidslerne med sin hævntørst (Politiken, 2023). Derudover anvendes begrebet “folkemord” gentagne gange i dækningen på tværs af medier, særligt i de artikler, der også bringer FN og menneskerettighedsdomstolen med.

Det samlede billede viser en tydelig tendens: De danske medier vælger i højere grad sprogligt at dæmonisere én af konfliktens eliteaktører – Hamas – frem for IDF. Det gælder både i forhold til den moralske framing som “god” eller “ond” og i anvendelsen af stærkt negativt, billedskabende og emotionelt sprog.

4.3.1.3. God-vs-ond framing: Mediegrupper

De ovenstående to figurer afspejler tendenser i den samlede danske mediedækning uden hensyn til mediets ideologiske orientering. I den følgende figur præsenteres derfor en opdeling af framing i politiske mediegrupper: Borgerlige medier (Børsen, Berlingske, Jyllands-Posten, Kristeligt Dagblad og Weekendavisen), public service-medier (DR og TV2) samt centrum-venstre-medier (Ekstra Bladet, Information og Politiken) (Hjarvard, 1970).

Da ‘god-vs-ond framing’ og ‘dæmoniserende sprog’ i høj grad overlapper tematisk, foretages denne opdeling udelukkende i relation til ‘god-vs-ond framing’

Figur 4

Det fremgår tydeligt på figur 4, at centrum-venstre-medierne adskiller sig markant fra de øvrige mediegrupper. I 51 af tilfældene - 77% af tilfældene er Hamas framet som de onde hos de borgerlige medier. IDF derimod frames kun som ond i 15 af tilfældene - 23% af tilfældene. Hos public service-medierne er denne type framing brugt færre gange - dog minder fordelingen om den hos de borgerlige. 17 gange er Hamas framet som onde - 74% af tilfældene. IDF er derimod kun framet som onde i 26% af tilfældene. Hos centrum-venstre medierne er fordelingen langt mere jævn. Her frames Hamas som ond 20 gange - 54% af tilfældene. IDF frames i denne mediegruppe som ond i 17 tilfælde - 46% af gangene. Tallene viser altså, at der overordnet set er en forskel i framingen på tværs af mediegrupper. For at vurdere, om der er en statistisk sammenhæng mellem mediegrupperne og framing af parterne som enten god eller ond, er der udført en chi-i-anden-test: ($\chi^2(2) = 6.7388$, $p = 0.03441$). Da p-værdien er mindre end 0,05, afvises nulhypotesen. Der er således en signifikant sammenhæng mellem mediegruppe og framing. Resultatet viser, at borgerlige medier i højere grad end forventet framer Hamas som 'onde', mens centrum-venstre-medier i højere grad end forventet framer IDF som 'onde'.

I artikler fra de borgerlige medier, hvor IDF kritiseres for deres handlinger i Gaza og potentielt placeres som "de onde", fremstår Hamas stadig som den oprindelige årsag til konflikten. Dermed fastholdes fortællingen om den 7. oktober som en isoleret, udløsende begivenhed. Dette kommer til udtryk i eksempelvis Hamas og Israel hælder USA's våbenhvileforslag ned ad brættet (Jyllands-Posten, 2024), hvor formuleringen lyder: "Krigen blev udløst den 7. oktober sidste år, da Hamasterrorister trængte ind over grænsen til Israel og dræbte 1.100 mennesker." I den efterfølgende sætning nævnes: "Indtil nu har krigen ifølge de Hamas-kontrollerede sundhedsmyndigheder kostet flere end 40.000 palæstinensere i Gaza livet...". Her er det ikke blot brugen af ordet "terrorister", der sprogligt dæmoniserer og er med til at frame Hamas som de onde. Det er også fraværet af en tilsvarende karakteristik af IDF, hvis militære handlinger har medført et langt større antal dødsfald. Dette vidner om en tydelig anti-Hamas-bias i de borgerlige

mediers framing. Tendensen bekræftes yderligere ved at kigge på tallene: Ud af 15 tilfælde, hvor IDF er blevet framet som ond, er det kun 5 gange, at Hamas ikke samtidigt er blevet framet som de onde. Det vil sige at IDF kun frames som den eneste onde i en artikel i cirka 33% af tilfældene.

Hamas frames derimod som den eneste onde i en artikel i 41 ud af 51 totale tilfælde - altså cirka 80% af tilfældene. Det peger på en grundlæggende redaktionel tendens til at opretholde Hamas som den centrale skurk – også i artikler, hvor Israels rolle problematiseres.

Ser man på centrum-venstre medierne, ses en mere balanceret dækning. Selvom Hamas også her overvejende framet negativt – i 20 tilfælde – er der samtidig en tydelig kritisk linje over for IDF, som frames som ond i 17 artikler. Bemærkelsesværdigt er det, at IDF i 9 ud af de 17 tilfælde (52%) omtales som de eneste "onde", mens Hamas optræder som den eneste onde i 12 ud af 20 tilfælde (60%). Det indikerer en vilje blandt centrum-venstre medierne til at dedikere hele artikler til kritik af Israels militære fremfærd i Gaza. Hamas fremstilles stadig negativt, men der er tydeligere plads til at stille spørgsmål ved IDF's og den israelske stats handlinger og begge aktører kritiseres i samme frekvens.

4.3.1.4.Hvorfor denne forskel?

De danske medier har traditionelt fremstillet sig som uafhængige institutioner, funderet på principper om journalistisk professionalisme, armslængde til politiske og økonomiske interesser samt etisk integritet. Ikke desto mindre eksisterer der fortsat en vis grad af politisk parallelisme i det danske mediebillede – en tendens, der har overlevet afviklingen af partipressen (Blach-Ørsten, 2011). Selvom medierne ikke længere fungerer som direkte talerør for politiske partier, er det fortsat almindeligt antaget, at de afspejler værdier, der typisk forbindes med henholdsvis højre- og venstrefløjen i det politiske spektrum.

I dækningen af konflikten mellem Hamas og Israel er denne tendens tydelig. Opfattelsen af Hamas som den primære fjende afspejler borgerlige grundværdier som skepsis over for islamistiske bevægelser samt loyalitet over for vestlige allierede. Det er bemærkelsesværdigt, hvordan Hamas i mange artikler – også i dem, der ikke specifikt omhandler dem – konsekvent omtales som den onde part. Der er en tydelig narrativ tendens i at minde læseren om, hvem modstanderen er.

At borgerlige medier – og i visse tilfælde også public service-medier – tenderer til at fremstille Hamas som den primære fjende, harmonerer med flere af de internationale studier, der blev

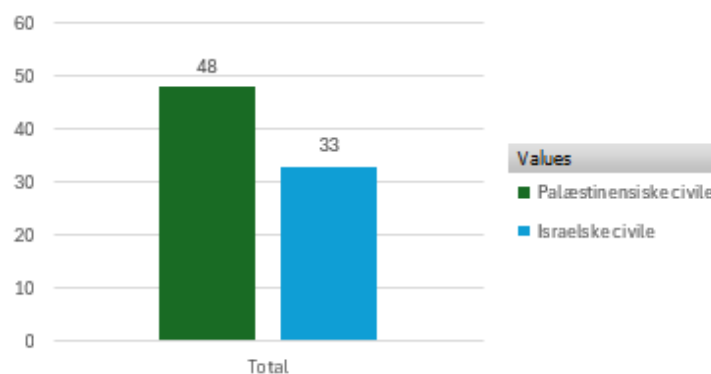
gennemgået i projektets litteraturreview (Riaz & Chaudhry, 2024; Zawawi et al., 2024). Her blev det dokumenteret, hvordan store vestlige medier som *BBC* og *CNN* i høj grad framer Hamas som terrorgruppe og dæmoniserer aktøren. Konklusionen var, at vestlige mediers framing ofte afspejler de kulturelle og politiske præferencer i de samfund, de opererer i. Det er dermed ikke et spørgsmål om objektiv journalistik, men snarere et resultat af bagvedliggende strukturelle, kulturelle og samfundsmæssige forhold, der former mediernes rapportering.

Denne pointe underbygges yderligere ved at se på dækningen i medier fra Mellemøsten eller lande med betydelig muslimsk befolkning. Her ses det ofte, at Hamas i højere grad fremstilles som frihedskæmpere, og at angrebet den 7. oktober legitimeres med henvisning til konfliktens historiske rødder. Det fremgår eksempelvis af studierne af Humairo & Surwandono (2024) og Ozohu-Suleiman (2014), som viser, hvordan Hamas i ikke-vestlige mediekontekster i langt højere grad forstås i relation til kolonialisme, besættelse og modstand.

4.3.2. Israelere og palæstinensere

4.3.2.1. Offergørende sprog

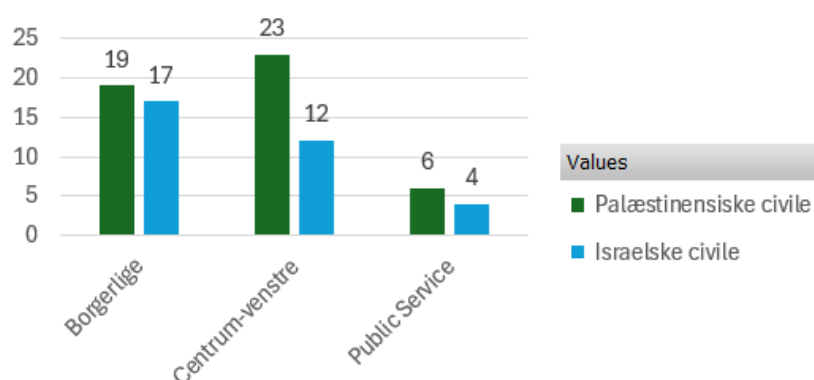
Figur 5 illustrerer, hvordan brugen af offergørende sprog fordeler sig mellem de civile parter i konflikten. Det fremgår, at palæstinensiske civile omtales med offergørende sprog i 48 ud af 157 tilfælde, svarende til 30%, mens israelske civile omtales med sådant sprog i 33 tilfælde – altså 21% af artiklerne.

Figur 5

Den palæstinensiske civilbefolknings situation beskrives blandt andet som den mest dødbringende i artiklen Gensyn med Israel (Information, 2024). Ligeledes betegnes deres situation som en tragedie i Vi må ikke erstatte én apartheidstat med to (Information, 2024) – en betegnelse, der i øvrigt også anvendes om den israelske civilbefolkning i samme artikel. De

israelske civile beskrives desuden som ramt af sorg og traumer i artiklen Det er ikke noget, jeg bare kan sige i Israel, siger israeler med danske rødder (TV2, 2023), hvilket ligeledes indikerer brugen af empatisk og offergørende sprog.

Figur 6

Figur 6 viser, hvordan de forskellige mediegrupper anvender offergørende sprog i deres fremstilling af de civile parter i konflikten. I public service-medierne er offergørende sprog blevet anvendt seks gange om palæstinensiske civile og fire gange om israelske civile. Der er således kun registreret 12 tilfælde i alt – et relativt lavt antal sammenlignet med de øvrige mediegrupper. I de borgerlige medier ses en nogenlunde jævn fordeling, hvor palæstinensiske civile omtales med offergørende sprog i 17 tilfælde, mens israelske civile omtales på samme måde i 19 tilfælde. Centrum-venstre-medierne udviser en tydeligere tendens i deres framing: Her anvendes offergørende sprog i 24 tilfælde om palæstinensiske civile, mens israelske civile omtales med sådant sprog i 13 tilfælde – altså næsten halvt så ofte.

På trods af den tilsyneladende forskel i framing mellem især centrum-venstre-medierne og de øvrige mediegrupper, viser en udført chi-i-anden-test, at der ikke er statistisk signifikant sammenhæng mellem mediegruppe og brugen af offergørende sprog (χ^2 , $p = 0.575025 > 0.05$). Dermed kan det ikke konkluderes, at mediegruppen systematisk påvirker, hvilke civile parter der fremstilles som ofre.

4.3.2.2. Hvorfor er der ikke en signifikant forskel mellem, hvordan civile frames på tværs af medier?

Om end kodningen af Hamas og IDF peger på, at pressen i høj grad har udpeget en tydelig antagonist i dækningen af konflikten, forholder det sig anderledes, når det kommer til de civile aktører. På trods af, at der i forhold til eliteaktørerne kan spores en vis grad af politisk parallelisme, synes denne ikke at gøre sig gældende i fremstillingen af civile. Dette harmonerer

med pressens normative rolle som oplysende og magtkritisk institution, der ifølge Schmidt og Mørch bør udvise fairness og ansvarlighed i behandlingen af dem, der omtales i medierne (Schmidt & Mørk, 2021, s. 27–29). En sådan rolle indebærer, at civile aktører ideelt set behandles ligeværdigt og retfærdigt i nyhedsdækningen – uafhængigt af nationale tilhørsforhold. Fundene taler imod en del af den forskning, der er på området, der fastholder, at de vestlige medier forskelsbehandler de palæstinensiske civile med de Israelske (Falah, 2023; Riaz & Chaudhry, 2024). Den balancerede framing af de civile aktører i konflikten minder mere om Deprez & Raeymaeckers studie fra 2010, der påviste en relativt afbalanceret dækning i flamske nyhedsaviser.

Dog kan der spores en vis tendens til, at civile ikke konsekvent fremstilles nøgternt. I visse tilfælde benyttes offergørende sprog, hvilket indikerer, at medierne fortsat har en interesse i at fremhæve civile ofre – både på den israelske og palæstinensiske side – som bærere af lidelse og uskyld. Dermed tydeliggøres, at selvom framing af eliteaktører bærer præg af ideologisk orientering, er fremstillingen af civile i højere grad præget af en journalistisk ambition om humanisering og identifikation

4.3.3. Delkonklusion

Det kan konkluderes, at danske medier i dækningen af konflikten mellem Hamas og Israel i høj grad benytter en framing, der entydigt placerer Hamas som den primære antagonist. Dette ses både i fordelingen af god–ond-framing og i brugen af demoniserende sprog, hvor Hamas konsekvent fremstilles med negativt konnoterede beskrivelser som terrorister og islamister. IDF kritiseres og problematiseres også og deres handlinger beskrives som folkemord og folkedrab – det er dog i markant færre artikler end Hamas, og sjældent uden samtidig at insistere på Hamas' skyld som konfliktens udgangspunkt.

Forskellene forstærkes, når dækningen opdeles efter mediegrupper. Borgerlige medier tenderer mod en mere entydig negativ fremstilling af Hamas, mens centrum-venstre-medier udviser større balance i deres negative fremstilling af IDF og Hamas. Den statistiske sammenhæng mellem mediegrupper og framing indikerer en fortsat eksistens af politisk parallelisme, hvor medierne – til trods for idealer om uafhængighed – afspejler ideologiske grundværdier, der præger deres journalistiske vinkler.

Fremstillingen af civile aktører er væsentligt mere balanceret. Selvom der i visse tilfælde benyttes offergørende sprog, fordeler det sig nogenlunde jævnt mellem israelske og palæstinensiske civile

– og analysen påviser ingen signifikant sammenhæng mellem mediegrupper og offergørelse. Dette tyder på, at medierne i højere grad lever op til deres normative rolle som oplysende og ansvarlige institutioner i omtalen af civile, hvor identifikation og humanisering træder i stedet for ideologisk skævvridning.

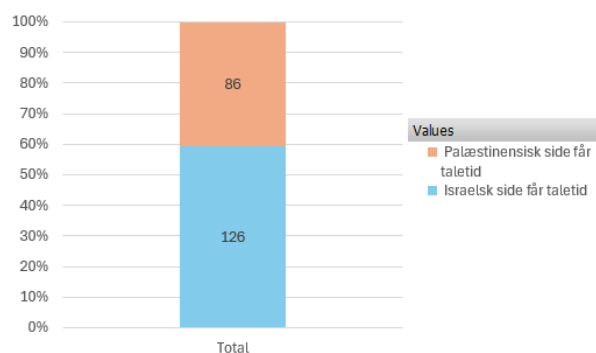
Dermed fremstår det samlede mediebillede som præget af ideologisk betinget framing af eliteaktører, men en mere afbalanceret tilgang i fremstillingen af civile – hvilket peger på en kompleks journalistisk praksis, der både er præget af etablerede strukturer og journalistiske idealer.

4.4.Underspørgsmål 3: Dækkes konflikten på balanceret vis af de danske nyhedsmedier?

Følgende afsnit vil komme ind på, om dækningen af konflikten har været balanceret. Dette vil besvares ud fra variablerne ‘orientering’ og ‘kilder’.

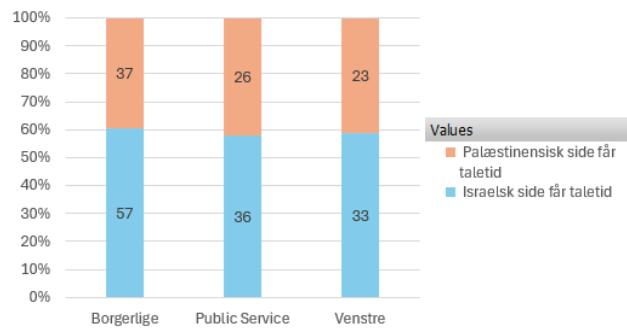
4.4.1.Taletid

Som det fremgår af figur 7, er fordelingen af taletid mellem de to parter i konflikten forholdsvis balanceret.

Figur 7

I 58% af artiklerne gives taletid til israelske aktører, mens den palæstinensiske side tildeles taletid i 42% af tilfældene.

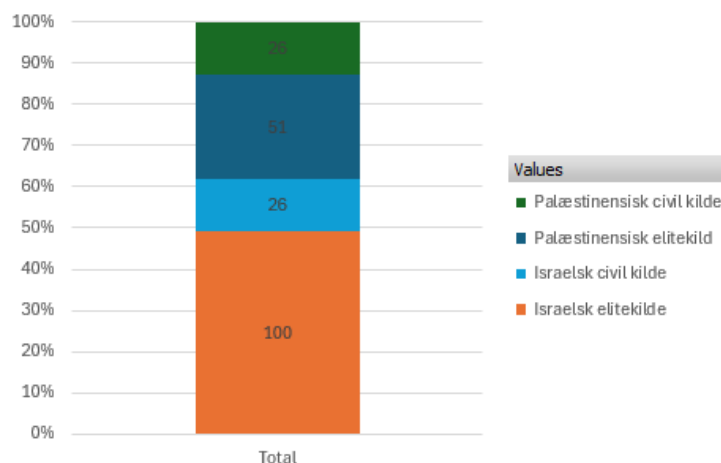

Figur 8

Figur 8 viser endvidere fordelingen af taletid fordelt på tværs af mediegrupper, hvor der umiddelbart ikke synes at være nævneværdige forskelle mellem de forskellige grupper af medier. For at bekræfte dette indtryk er der foretaget en chi-i-anden-test, som resulterede i følgende: ($\chi^2(2) = 0.1107, p = 0.94615$). Da p-værdien er større end 0,05, accepteres nulhypotesen. Det konkluderes dermed, at der ikke er en statistisk signifikant sammenhæng mellem mediegrupper og fordelingen af taletid mellem de israelske og palæstinensiske parter i dækningen. Dækningen er altså overordnet set balanceret.

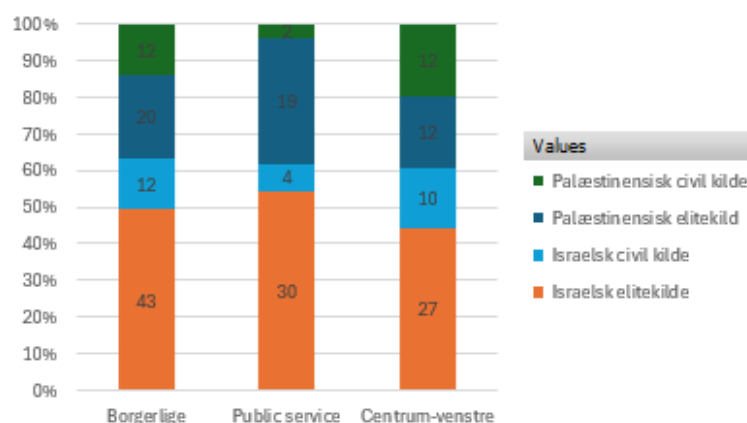
4.4.2.Kilder

Fordelingen af kilder følger et tilsvarende mønster. Overordnet fremstår kildevalget som relativt balanceret, men et nærmere analytisk blik – præsenteret i figur 9 – viser, at israelske elitekilder optræder dobbelt så hyppigt som palæstinensiske elitekilder.

Figur 9

Figur 10 illustrerer fordelingen af kildebrug på tværs af de tre mediegrupper. Igen ses en lignende tendens i fordelingen af israelske og palæstinensiske kilder.

Figur 10

For at undersøge, om der eksisterer en statistisk signifikant sammenhæng mellem mediegruppe og kildevalg, er der foretaget en chi-i-anden-test. Testen gav følgende resultat: ($\chi^2(2) = 11.3606$, $p = 0.077851$). Da p-værdien overstiger signifikansniveauet på 0,05, accepteres nulhypotesen. Det betyder, at der ikke kan påvises en statistisk signifikant sammenhæng mellem mediegruppe og anvendelsen af henholdsvis israelske og palæstinensiske kilder i dækningen.

4.4.3. Fortolkning af tallene

Samlet peger tallene på en skævhed i den generelle mediedækning i brugen af kilder. Mens fordelingen ikke er ekstremt ubalanceret, fremstår det tydeligt, at den israelske side får mere plads – både i form af talletid og gennem hyppigere brug af elitekilder. En fuldstændig 50/50-fordeling vil i praksis være vanskelig at opnå, men det er værd at spørge, hvorfor denne alligevel hælder til Israels fordel, særligt når det kommer til elitekilder.

4.4.3.1. Asymmetrisk adgang

En central forklaring på skævheden i kildebrug og fordelingen af talletid i danske mediers dækning af konflikten mellem Israel og Palæstina kan findes i den strukturelle asymmetri i parternes adgang til informationskanaler og kommunikationsinfrastruktur. For at en nyhed overhovedet kan blive til en nyhed, kræver det adgang til pålidelige, tilgængelige og citerbare kilder (Schmidt & Mørk, 2021, s. 105). Denne adgang er ikke jævnt fordelt mellem de involverede aktører.

På den ene side står den israelske stat med en højtudviklet kommunikationsinfrastruktur og en strategisk bevidst mediepolitik. Israels statsapparat, herunder udenrigsministeriet, IDF og diverse diplomatiske missioner, er alle udstyret med veletablerede presseafdelinger og proaktive informationskanaler, der målretter kommunikation til både nationale og internationale medier -

det der også omtales som *Hasbara* (Harkov, 2024). Disse institutioner udsender løbende pressemeddelelser på engelsk, faciliterer interviews og tilbyder adgang til relevante embedsfolk og analytikere – alt sammen på en måde, der matcher kravene til vestlig journalistik. Ifølge bl.a. The Consulate General of Israel og andre officielle instanser, udgør denne kommunikationsindsats en bevidst strategi for at styre narrativet og sikre Israels stemme i det globale medie billede (Media Department of Israel, 2025)

Modsat befinder palæstinensiske aktører – især dem i Gazastriben – sig i en langt vanskeligere position, når det gælder adgang til medier og evnen til at formidle deres perspektiv. Regionen er præget af en infrastruktur, der er stærkt svækket af blokader, gentagne bombardementer og en generel mangel på ressourcer (Abdel-Wahab, 2025). Kommunikationslinjer er ofte ustabile eller afbrudt, og adgang til strøm og internet er periodisk begrænset. Dette gør det vanskeligt at opretholde en konsekvent og professionel mediehåndtering. Journalister i Gaza arbejder desuden under ekstreme og uforudsigelige forhold, hvilket både begrænser deres sikkerhed og mulighederne for at agere som kilder for udenlandske medier. I mange tilfælde må internationale journalister og nyhedsbureauer derfor basere deres dækning på indirekte kilder, som NGO'er, FN-organer eller anonyme lokale kilder, hvilket reducerer muligheden for at få direkte adgang til palæstinensiske synspunkter (Dorgham, 2025).

Denne ulighed i adgang til informationskanaler er ikke blot et praktisk problem, men en strukturel ubalance, der i sig selv former nyhedsudvælgelsen. Når israelske kilder er lettere tilgængelige og bedre tilpasset vestlig nyhedslogik – herunder kravet om hurtig levering, autoritative udtalelser og klare narrativer – øges sandsynligheden markant for, at de inkluderes i journalistisk dækning. Palæstinensiske stemmer risikerer omvendt at blive misrepræsenteret eller undlades for at være en del af nyhedsdækningen, hvilket reproducerer en ulighed i synlighed og legitimitet.

Dertil kommer en ideologisk og kulturel dimension, der knytter sig til nyhedsmediers struktur og præferencer. Den vestlige nyhedslogik, som præger langt størstedelen af de danske medier, tenderer mod at prioritere aktører og institutioner, der opfattes som kulturelt beslægtede eller vestligt orienterede. Dette perspektiv er i tråd med Johan Galtungs begreber om elitenationer og elitefolk som er blevet brugt tidligere i forklaring på mediedækningens udvikling. Nyheder i højere grad skabes og videreformidles, når de omhandler aktører med høj status i det globale hierarki (Galtung & Ruge, 1965, s. 68). Israels tætte forbindelser til Vesten – kulturelt, politisk og økonomisk – betyder, at udtalelser herfra lettere opfattes som troværdige og nyhedsværdige. Palæstinensiske aktører, som i mindre grad indgår i det vestlige kredsløb, tilskrives ikke samme

status og autoritet, og deres perspektiver får dermed mindre plads i nyhedsbilledet – ikke nødvendigvis på grund af journalistisk bias i intentionel forstand, men som resultat af strukturelle betingelser, historiske relationer og informationsmæssige uligheder.

Denne strukturelle forklaring udelukker ikke ideologiske eller redaktionelle præferencer – men den peger på en grundlæggende asymmetri, som også professionelle og objektivt arbejdende medier ikke uden videre kan kompensere for. Resultatet er en skævhed i, hvem der høres, og hvilke narrativer der vinder legitimitet i offentligheden.

4.4.4.Delkonklusion

Selvom den kvantitative fordeling af taletid og kilder fremstår nogenlunde balanceret i den samlede dækning af konflikten mellem Israel og Palæstina, viser analysen, at israelske aktører overordnet set tildeles en større grad af synlighed og autoritet i nyhedsformidlingen. Den israelske side opnår hyppigere adgang som elitekilder og får samlet set mere taletid, om end forskellen ikke er statistisk signifikant på tværs af mediegrupper.

Denne skævhed skyldes ikke nødvendigvis redaktionel bias, men må i høj grad forstås som et resultat af strukturelle uligheder i adgang til medier og kommunikationssystemer. Israels statsapparat er stærkt organiseret med professionelle pressekanaler, der aktivt retter sig mod internationale medier og leverer information hurtigt, koordineret og på engelsk. Palæstinensiske aktører – især i Gaza – opererer derimod under begrænsede vilkår præget af ustabil infrastruktur, farlige arbejdsforhold og ringe adgang til professionel mediehåndtering. Dette gør deres stemmer vanskeligere at integrere i den daglige nyhedsdækning.

Samtidig spiller kulturelle og ideologiske faktorer en rolle. Israels geopolitiske rolle og tætte bånd til Vesten gør, at dets perspektiv lettere godtages, mens palæstinensiske synspunkter i højere grad marginaliseres.

Det samlede billede peger derfor på, at dækningen kun tilsyneladende er balanceret. I praksis er der en strukturel og kulturelt forankret skævhed, som medvirker til at give den israelske side en mere fremtrædende position i nyhedsbilledet – ikke nødvendigvis af ideologiske årsager, men som følge af praktiske, infrastrukturelle og systemiske forhold.

4.5. Underspørgsmål 4: Bedriver de danske nyhedsmedier krigs- eller fredsjournalistik i deres dækning af konflikten?

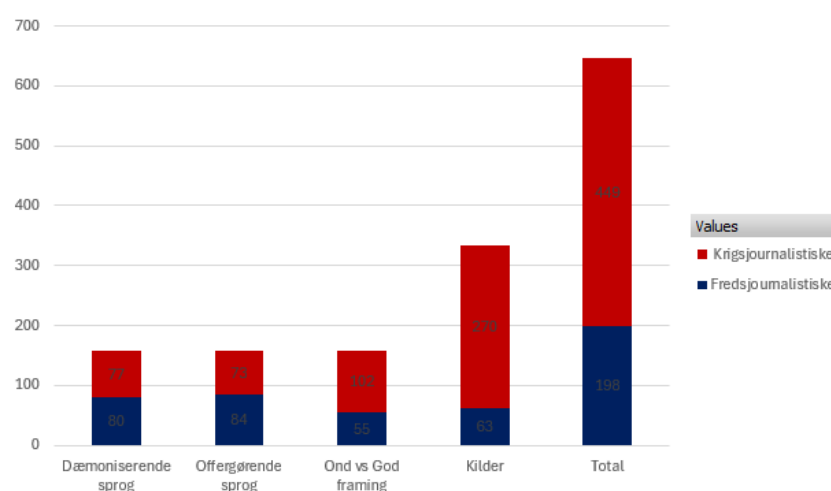
Spørgsmålet om, hvorvidt de danske medier praktiserer krigs- eller fredsjournalistik, søges besvaret gennem en analyse af variablene dæmoniserende sprog, offergørende sprog, ond vs. god-framing samt kildebrug. Ifølge Johan Galtungs teori udgør netop disse elementer centrale indikatorer for krigsjournalistik.

For at besvare dette, vil de fredsjournalistiske indikatorer holdes op imod de krigsjournalistiske indikatorer.

Tilstedeværelsen af dæmoniserende sprog, offergørende sprog, god-vs-ond framing samt brugen af elitekilder udgør de krigsjournalistiske indikatorer.

Fraværet af dæmoniserende sprog, offergørende sprog, god-vs-ond framing og brugen af civile kilder udgør de fredsjournalistiske indikatorer.

Ideelt set bør nyhedsdækningen afspejle en vis ligevægt mellem krigsjournalistiske og fredsjournalistiske indikatorer. En sådan balance kan indikere, at medierne tilstræber en mere nuanceret og balanceret formidling, som tager højde for både konfliktens kompleksitet og de involverede aktørers menneskelige dimensioner (Fahmy & Eakin, 2013; Bhowmick & Fisher, 2023).

Figur 11

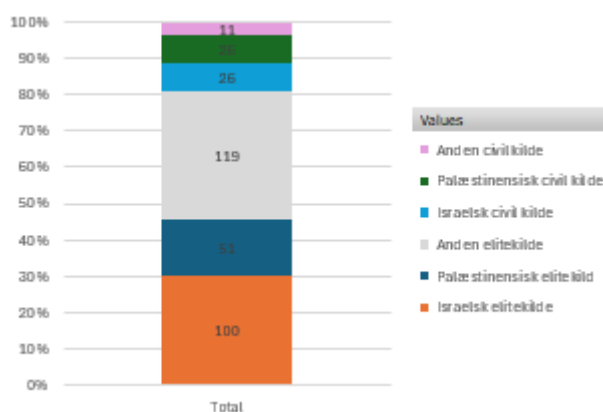
Figur 11 viser antallet af alle krigsjournalistiske og fredsjournalistiske indikatorer, og hvordan de forholder sig i det samlede billede. De to indikatorer, der relaterer sig til framing – dæmoniserende sprog og offergørende sprog – fremstår her relativt balancerede, hvilket kan

indikere en vis grad af journalistisk nuancering i dækningen. Især i disse kategorier er de fredsjournalistiske markører hyppigst forekommende.

Dæmoniserende sprog er undladt i 80 artikler og er blevet benyttet i 77 artikler. Et lignende mønster ses i kategorien offergørende sprog, hvor 84 artikler undlader at benytte offergørende sprog, mens 73 artikler gør brug af det. Den næsten jævne fordeling i begge tilfælde tyder på, at danske medier på balanceret vis veksler mellem nøgterne og patosprægede fremstillinger af parterne i konflikten

I kategorien god-vs-ond framing ses dog en skævhed. Ond-vs-god framing er til stede i 102 ud af 157 artikler, mens blot 55 artikler undgår at udpege en entydig god eller ond part. Denne overvægt af krigsjournalistisk framing indikerer, at medierne ofte strukturerer dækningen omkring klart adskilte roller og moralske vurderinger – en tilgang, der kan forenkle konflikten og mindske forståelsen for dens kompleksitet.

Den mest markante skævhed findes imidlertid i forhold til kilder. Som det fremgik af analysen under underspørgsmål 3, var der en tydelig overvægt af israelske elitekilder i dækningen. Her ses det samlet, hvordan dette skel mellem elite- og civil kilde forstørres, når anden elitekilde inddrages.

Figur 12

Figur 12 viser, at denne kategori udgør den hyppigst anvendte kildetype. Det betyder, at dækningen i høj grad trækker på autoritative, ofte institutionelle stemmer, som befinder sig uden for selve konfliktzonen. Samlet set er der i 82% af artiklerne registreret brug af en elitekilde - kun i 18% af artiklerne er der en civil kilde, der benyttes.

Denne overrepræsentation af elitekilder – både eksterne og interne – er altså, hvad der særligt bidrager markant til det samlede antal krigsjournalistiske markører.

4.5.1. Civile kilder og primary definers

Den skæve fordeling i brugen af kilder i dækningen af Israel-Palæstina-konflikten udgør et centralt træk ved krigsjournalistik, og netop denne tendens viser sig tydeligt i denne analyse af de danske medier. Det er et mønster, der stemmer overens med en række tidligere studier, der har undersøgt mediedækningen af væbnede konflikter i forskellige nationale og internationale kontekster. Undersøgelsen af Hjarvard, Kristensen og Ørsten fra 2004 viser netop, at danske medier gør brug af en stor overvægt af elitekilder. Anderledes forholder det sig ikke i international regi, hvor Lee & Maslog dokumenterer i deres undersøgelse fra 2006 at pakistanske og indiske medier også gør brug af langt flere elitekilder end civile. En lignende tendens identificeres i Fahmy & Eakins (2013) analyse af vestlige mediers dækning af Mavi Marmara-hændelsen i 2010, hvor netop den systematiske brug af autoritative, statsnære kilder blev fremhævet som en markør for krigsjournalistisk orientering.

I den foregående del af analysen blev det vist, hvordan israelske elitekilder er særligt dominerende i dækningen. Dette afsnit udvider analysen ved at inkludere kategorien 'anden elitekilde' – hvilket yderligere forstørrelser skellet mellem elitekilder og civile kilder. Den samlede præference for elitekilder på tværs af kategorier vidner om en mere grundlæggende journalistisk praksis, som kan forklares gennem begrebet *primary definers*, introduceret af Stuart Hall (1978). Ifølge Hall er det netop statslige og institutionelle eliter, der har strukturel og praktisk forrang i adgangen til medieplatforme, hvorigennem de formår at etablere de primære fortolkningsrammer for aktuelle begivenheder (Hall, 2002, s. 57). Journalister reproducerer ofte disse rammer, fordi elitekilder leverer det, Hall beskriver som klarhed, autoritet og struktur, hvilket er kvaliteter, der er eftertragtede i en nyhedsjournalistisk kontekst præget af tidspres og krav om troværdighed.

På praksisniveau beskriver Schmidt & Mørk (2021) hvordan disse kilder - partskilder - er de mest tilgængelige for journalister, efterfulgt af ekspertkilder. Disse kilder har ressourcer til at agere strategisk over for pressen og har rutine i at formulere klare budskaber med autoritet og troværdighed.

Analysen underbygger denne struktur. Elitekilder dominerer markant, mens civile aktører er betydeligt mindre synlige i dækningen. Årsagerne hertil er både praktiske og strukturelle: civile kilder er vanskeligere at få adgang til, deres udsagn kan være mere emotionelle eller fragmenterede, og de opererer ofte i risikofyldte eller uoverskuelige kontekster. Det gør, som Schmidt & Mørk (2021, s. 122) påpeger, at journalister ofte undlader at give direkte taletid til

civile – ikke nødvendigvis ud fra en bevidst fravalg, men som en konsekvens af de journalistiske arbejdsbetingelser og det kildemæssige hierarki, som præger nyhedsproduktionen.

Samlet set tegner der sig et tydeligt billede af en dækning, hvor elitekilder – især uden for konfliktens epicenter – får lov til at definere konfliktens præmisser og mulige fortolkninger. Det er et mønster, der ikke alene reproducerer krigsjournalistiske logikker, men som også hæmmer mulighederne for at inkludere de perspektiver, der potentielt kunne åbne for fredsjournalistiske vinkler – såsom civile stemmer, humanitære aktører og aktører, der arbejder for konfliktløsning og forsoning.

4.5.2.Framing

Der er ikke gjort markant brug af ladet sprog i dækningen; Analysen viser tydeligt, at medierne relativt sjældent gør brug af dæmoniserende eller offergørende sprogbrug. Dette er i overensstemmelse med García Perdomos (2022) studie af colombianske og europæiske mediers dækning, som fremhæver, at især europæiske medier generelt anvender et mere nøgternt og moderat sprog i deres fremstilling af konflikter. Denne sproglige tilbageholdenhed er også tydelig i analyse, hvor indikatorerne dæmonisering og offergørelse er mere balanceret fordelt, sammenlignet med den markante overvægt af god-vs-ond framing.

Framing er dog til stede, i form af den moralske vurdering i fremstillingen af Hamas og IDF. En af de mest markante krigsjournalistiske indikatorer i den danske mediedækning er brugen af god-vs-ond framing, der er til stede 102 gange og kun undladt 55 gange. Analysen viser nogenlunde samme tendenser som en række af de studier, der blev gennemgået i specialets litteraturreview. I sin undersøgelse af global nyhedsdækning viser Metin Ersoy (2016), hvordan medier i høj grad benytter sig af en binær konfliktfremstilling, hvor aktørerne opdeles i helte og skurke. Særligt er det Hamas, der i overvejende grad tildeles rollen som skurken eller den onde. Sammenlignet med Kozman og Cozmas studie fra (2023) er dette bemærkelsesværdigt. Deres analyse af nyhedsdækningen hos Qatar News Agency og Associated Press, identificerer nemlig et modsat mønster, hvor Israel fremstilles i høj grad som aggressoren. Disse forskelle peger på, at journalistisk framing – særligt god-vs-ond framing – i høj grad formes af, hvilken kulturel og politisk kontekst, mediet befinder sig i.

4.5.3.Delkonklusion

Analysen peger samlet set på, at den danske mediedækning af Israel-Palæstina-konflikten overvejende er præget af krigsjournalistiske markører, selvom visse indikatorer viser tegn på balance og nuancering. Særligt brugen af god-vs-ond framing er udbredt og optræder i to tredjedele af artiklerne, hvilket indikerer en strukturel tendens til at reducere konflikten til moralske dikotomier, hvor én aktør fremstår som aggressor og den anden som offer. Denne type framing er et klassisk element i krigsjournalistik og kan mindske forståelsen for konfliktens kompleksitet.

Derimod fremstår indikatorerne dæmoniserende og offergørende sprog mere balancerede, hvilket kan tolkes som et udtryk for journalistisk forsigtighed og en vis sproglig nøgternhed – i tråd med tendenser i andre europæiske medier. Denne balance kompenserer dog ikke for de overordnede krigsjournalistiske tendenser.

Den mest markante skævhed findes dog i brugen af kilder, hvor elitekilder dominerer dækningen. Civile stemmer er markant underrepræsenteret, hvilket begrænser mulighederne for at åbne for konfliktløsende perspektiver. Dette mønster er velkendt fra tidligere studier og peger på en journalistisk praksis, hvor det er magtfulde aktører, der definerer krigens narrativ.

Sammenfattende viser analysen, at danske medier i udstrakt grad reproducerer krigsjournalistiske logikker, især gennem brugen af elitekilder og moraliserende framing. Selvom visse sproglige aspekter af dækningen fremstår mere neutrale, er det samlede narrativ præget af konfliktforstærkende strukturer frem for fredssøgende og humaniserende perspektiver.

5. Konklusion

Specialet har forsøgt at besvare spørgsmålet:

Ud fra Johan Galtungs teori om krigs- og fredsjournalistik, hvordan har de danske medier dækket Israel-Palæstina-konflikten fra den 7. oktober 2023 til den 7. oktober 2024?

Ud fra den foretagne kvantitative indholdsanalyse af et sample på 157 artikler, der omhandlede de danske nyhedsmediers dækning af Israel-Palæstina-konflikten fra den 7. oktober 2023 til den 7. oktober 2024, kan det konkluderes, at mediedækningen fungerer ud fra primært krigsjournalistiske tendenser snarere end fredsjournalistiske - hvad der stemmer overens med Galtungs teorier om krigs- og fredsjournalistik.

For det første viser undersøgelsen, at udviklingen i dækningen i høj grad følger etableret journalistisk praksis og institutionelle medielogikker, hvor begivenheder med høj aktualitet og chokværdi prioriteres. Det massive fokus på Hamas' angreb den 7. oktober kan forklares med dets sensationelle karakter og høje nyhedsværdi, mens den efterfølgende humanitære katastrofe i Gaza – til trods for dens alvor og omfang – i mindre grad fastholder mediernes opmærksomhed. Dette vidner om en strukturel selektivitet, hvor kulturelle og politiske relationer til elitenationer – i dette tilfælde Israel – spiller en væsentlig rolle for, hvad der anses som nyhedsværdigt. Dog prioriteres konflikten samlet set højere end andre humanitære situationer i lande, der anses som ikke værende elitenationer.

For det andet fremgår det tydeligt, at konflikten i høj grad er blevet dækket gennem en binær konfliktramme, hvor Hamas systematisk fremstilles som den primære aggressor – dog er IDF ikke fritaget for kritisk vinkling. Negativ moralsk vurdering af Hamas optræder hyppigt og understøttes særligt i borgerlige medier mens begge aktører frames mere ligeværdigt hos centrum-venstre medier. Samtidig viser analysen, at civile aktører i langt højere grad behandles balanceret – uafhængigt af nationale tilhørsforhold – hvilket antyder en journalistisk bestræbelse på at leve op til idealet om fair og hensyntagende dækning af civile parter.

Endvidere kan det konkluderes ud fra analysen, at der er en strukturel skævhed i brugen af kilder. Israelske elitekilder bliver i højere grad brugt i dækningen, hvilket giver den Israelske side større legitimitet i dækningen, mens palæstinensiske kilder – særligt fra Gaza – oftere er fraværende eller marginaliserede. Denne ubalance skal ikke udelukkende forstås som udtryk for en bevidst bias, men må snarere ses som konsekvens af asymmetrisk adgang til kommunikationsinfrastruktur og

forskelle i institutionel professionalisering. Dette mønster stemmer overens med Galtungs pointe om, at nyheder ofte formes ud fra deres relation til elitefolk og elitenationer.

Afslutningsvis viser analysen, at dækningen samlet set er præget af krigsjournalistiske karakteristika: Fokus på eliteaktører gennem en markant overvægt af elitekilder og polariserende god-vs-ond fremstilling bidrager til at forstærke konflikten. Selvom visse sproglige aspekter fremstår nøgterne og civile aktører til tider, fremstilles empatisk, er det samlede billede domineret af strukturer og praksisser, der bidrager til konflikt i højere grad end de bidrager til forsoning.

Dermed kan det konkluderes, at danske medier i perioden overvejende har dækket Israel-Palæstina-konflikten inden for rammerne af krigsjournalistik – både i form og indhold – og i begrænset omfang har udfordret officielle narrativer og bidraget til forsoning.

Litteraturliste

- Abdel-Wahab, A. (2025, februar 4). Gaza's Telecommunications: Occupied and Destroyed. *Al-Shabaka*. https://al-shabaka.org/briefs/gazas-telecommunications-occupied-and-destroyed/?utm_source=chatgpt.com
- Achcar, G. (2025, maj 17). History's crossroads: Gaza or the failure of the West. *Le Monde Diplomatique*. <https://mondediplo.com/2025/06/02gaza>
- Aliyu, A. A., Bello, M. U., Kasim, R., & Martin, D. (2014). Positivist and Non-Positivist Paradigm in Social Science Research: Conflicting Paradigms or Perfect Partners? *Journal of Management and Sustainability*, 4(3), p79. <https://doi.org/10.5539/jms.v4n3p79>
- Allern, S., & Blach-Ørsten, M. (2011). THE NEWS MEDIA AS A POLITICAL INSTITUTION: A Scandinavian perspective. *Journalism Studies*, 12(1), 92–105. <https://doi.org/10.1080/1461670X.2010.511958>
- Amorelli, E., & Eid, K. (2014). MEDIERAPPORTERINGEN AV ISRAEL- PALESTINA KONFLIKTEN. *Uppsala Universitet*.
- Arrosyid, H., & Halwati, U. (2021). Media Framing on the Palestine-Israel Conflict. *Komunika: Jurnal Dakwah dan Komunikasi*, 15(2), 217–224.
- Bastholm Jensen, M., Jensen, S. L. B., & Institut for internationale studier (Denmark) (Red.). (2003). *Denmark and the Holocaust*. Institute for International Studies, Department for Holocaust and Genocide Studies.
- Bennett, W. L., Lawrence, R. G., & Livingston, S. (2008). *When the press fails: Political power and the news media from Iraq to Katrina*. University of Chicago Press.
- Bhowmik, S., & Fisher, J. (2023). Framing the Israel-Palestine conflict 2021: Investigation of CNN's coverage from a peace journalism perspective. *Media, Culture & Society*, 45(5), 1019–1035. <https://doi.org/10.1177/01634437231154766>
- Bramsen, I., Boye Nielsen, J., & Vindeløv, V. (2016). *International konfliktløsning* (1. udgave). Samfundslitteratur ; I samarbejde med Rådet for International Konfliktløsning.
- Burr, V., & Dick, P. (2017). Social Constructionism. I B. Gough (Red.), *The Palgrave Handbook of*

- Critical Social Psychology* (s. 59–80). Palgrave Macmillan UK. https://doi.org/10.1057/978-1-137-51018-1_4
- Butt Rehman, A., Amer, U., Ahmed, R., Husnain, M., & Rasool, H. (2023). Framing of Israel and Palestine Conflict in the Elite Press of Saudi Arabia and United State of America. *Journal of Statistics, Computing and Interdisciplinary Research*, 5(2), 239–249.
- Clark, T., Foster, L., Sloan, L., Bryman, A., & Bryman, A. (2021). *Bryman's social research methods* (Sixth edition). Oxford University Press.
- Cronin, P., Ryan, F., & Coughlan, M. (2008). Undertaking a literature review: A step-by-step approach. *British Journal of Nursing*, 17(1), 38–43.
<https://doi.org/10.12968/bjon.2008.17.1.28059>
- Denzin, N. K. (2012). Triangulation 2.0. *Journal of Mixed Methods Research*, 6(2), 80–88.
<https://doi.org/10.1177/1558689812437186>
- Deprez, A., & Raeymaeckers, K. (2010). Bias in the News? The Representation of Palestinians and Israelis in the Coverage of the First and Second Intifada. *International Communication Gazette*, 72(1), 91–109. <https://doi.org/10.1177/1748048509350341>
- Dorham, M. (2025, april 30). Press freedom in Palestine: Between grave challenges and the call for accountability. *World Association of News Publishers*. https://wan-ifra.org/2025/04/press-freedom-in-palestine-between-grave-challenges-and-the-call-for-accountability/?utm_source=chatgpt.com
- Entman, R. M. (1993). Framing: Toward Clarification of a Fractured Paradigm. *Journal of Communication*, 43(4), 51–58. <https://doi.org/10.1111/j.1460-2466.1993.tb01304.x>
- Ersoy, M. (2016). War–peace journalism in the Turkish press: Countries come to the brink of war. *International Communication Gazette*, 78(3), 247–266.
<https://doi.org/10.1177/1748048516630717>
- Eskjær, M. F., & Helles, R. (2015). *Kvantitativ indholdsanalyse*. Samfundslitteratur.
- Fahmy, S., & Eakin, B. (2014). High drama on the high seas: Peace versus war journalism framing of an Israeli/Palestinian-related incident. *International Communication Gazette*, 76(1), 86–105.
<https://doi.org/10.1177/1748048513504046>

- Falah, G.-W. (2023). The Portrayal of Palestinian and Israeli Suffering and Violent Incidents in Selected US Daily Newspapers. *Journal of Holy Land and Palestine Studies*, 22(1), 65–92.
<https://doi.org/10.3366/hlps.2023.0305>
- Galtung, J. (2003). Peace Journalism. *Media Asia*, 30(3), 177–180.
<https://doi.org/10.1080/01296612.2003.11726720>
- Galtung, J., & Ruge, M. H. (1965). The Structure of Foreign News: The Presentation of the Congo, Cuba and Cyprus Crises in Four Norwegian Newspapers. *Journal of Peace Research*, 2(1), 64–90. <https://doi.org/10.1177/002234336500200104>
- García-Perdomo, V., Harlow, S., & Brown, D. K. (2024). Framing the Colombian Peace Process: Between Peace and War Journalism. *Journalism Practice*, 18(4), 991–1014.
<https://doi.org/10.1080/17512786.2022.2062428>
- Gouse, V., Valentin-Llopis, M., Perry, S., & Nyamwange, B. (2019). An investigation of the conceptualization of peace and war in peace journalism studies of media coverage of national and international conflicts. *Media, War & Conflict*, 12(4), 435–449.
<https://doi.org/10.1177/1750635218810917>
- Hall, S. (2002). *Policing the crisis: Mugging, the state, and law and order* (Transferred to digital print). Macmillan.
- Hallin, D. C., & Mancini, P. (2004). *Comparing Media Systems: Three Models of Media and Politics* (1. udg.). Cambridge University Press. <https://doi.org/10.1017/CBO9780511790867>
- Harkov, L. (2024, december 26). Israel's foreign minister is looking for a way to spend \$150 million on public diplomacy. *JewishInsider*.
- Henarni, N. H., & Surwandono, S. (2024). ANALYZING MEDIA PERSPECTIVES: A COMPARATIVE STUDY OF WESTERN AND MIDDLE EASTERN FRAMING OF HAMAS. *al-Balagh : Jurnal Dakwah dan Komunikasi*, 9(1).
<https://doi.org/10.22515/albalagh.v9i1.8474>
- Hjarvard, S. (1970). Den politiske presse—En analyse af danske avisers politiske orientering. *Journalistica - Tidsskrift for forskning i journalistik*, 5.
<https://doi.org/10.7146/journalistica.v2i5.1808>

- Holdt, L. (2025, september 5). ”Medierne kører på automatpilot, når det handler om Gaza”.
Globalnyt. <https://globalnyt.dk/medierne-koerer-paa-automatpilot-naar-det-handler-om-gaza/>
- Hoon, L. L. (2024). A Content Analysis of the 2023 Israel-Palestine Conflict News Reporting in The Star Online, Malaysia. *e-Bangi Journal of Social Science and Humanities*, 21(3).
<https://doi.org/10.17576/ebangi.2024.2103.17>
- Israel forbereder landoffensiv mod Gaza. (2023, december 10). *Politiken*.
<https://politiken.dk/internationalt/art9568091/Israel-forbereder-landoffensiv-mod-Gaza>
- Kammer, A., Skytte Asmussen, I., Brænder, M., & Skytte, R. (2024). Danskernes adgang til digitalt nyheds- og aktualitetsindhold. *Kulturministeriet*.
https://kum.dk/fileadmin/_mediernesudvikling/2024/Danskernes_adgang_til_digitalt_nyheds-_og_aktualitetsindhold.pdf
- Kozman, C., & Cozma, R. (2024). Comparing Headlines During Conflict: War and Peace Journalism in the Coverage of the 2023 Israel-Gaza War in the Associated Press and Qatar News Agency. *Electronic News*, 19312431241304076. <https://doi.org/10.1177/19312431241304076>
- Larsen, J. (2024, juli 10). VERBLIK Ét år siden Hamas angreb Israel—Sådan er krigen forløbet. *DR*.
<https://www.dr.dk/nyheder/udland/overblik-et-aar-siden-hamas-angreb-israel-saadan-er-krigen-forloebet>
- Lee, S. T., & Maslog, C. C. (2005). War or Peace Journalism? Asian Newspaper Coverage of Conflicts. *Journal of Communication*, 55(2), 311–329. <https://doi.org/10.1111/j.1460-2466.2005.tb02674.x>
- Lykke Hansen, J. (2023, november 24). Demonstranter på gaden mod manglende mediedækning. *TV2*. <https://nyheder.tv2.dk/samfund/2023-11-23-demonstranter-paa-gaden-mod-manglende-mediedaekning>
- Lynch, J., McGoldrick, A., & Heathers, J. (2015). Psychophysiological audience responses to war journalism and peace journalism. *Global Media and Communication*, 11(3), 201–217.
<https://doi.org/10.1177/1742766515606295>
- Lyng From, J. (2023, oktober 24). Efter massiv kritik af mediers dækning af Gazakrig: Fejlen sker, når de prioriterer social retfærdighed over sandhed. *Kristeligt-Dagblad*.

- <https://www.kristeligt-dagblad.dk/kultur/gazakrigen-udstiller-et-problem-hos-den-moderne-presse>
- Lönnfeldt, J. (2024). Framing i krigsnyheter ur ett freds- och krigsjournalistiskt perspektiv. *Åbo Akademi*.
- Matthes, J., & Kohring, M. (2008). The Content Analysis of Media Frames: Toward Improving Reliability and Validity. *Journal of Communication*, 58(2), 258–279.
<https://doi.org/10.1111/j.1460-2466.2008.00384.x>
- McCombs, M. E., & Shaw, D. L. (1972). The Agenda-Setting Function of Mass Media. *Public Opinion Quarterly*, 36(2), 176. <https://doi.org/10.1086/267990>
- McGoldrick, A., & Lynch, J. (2005). War and Peace Journalism in the holy land. *Social Alternatives*, 24(1), 11–15.
- Meade, M. R., & Pineda, R. (2024). Analysis of coverage of the 11 March 2004 Madrid train bombings in Spain's *El País* and *El Diario Vasco* through war and peace journalism frames. *Media, War & Conflict*, 17(3), 419–437. <https://doi.org/10.1177/17506352231219693>
- Mediernes udvikling i Danmark. (2021). *Kulturministeriet*.
- Ozohu-Suleiman, Y. (2014). War journalism on Israel/Palestine: Does contra-flow really make a difference? *Media, War & Conflict*, 7(1), 85–103. <https://doi.org/10.1177/1750635213516697>
- Petersen, T. T. (Red.). (2019). *Israel in a turbulent region: Security and foreign policy*. Routledge.
<https://doi.org/10.4324/9780429460791>
- Rada, A. (2025). *Media Department*. Consulate General of Israel.
https://new.embassies.gov.il/newyork/en/the-embassy/departments/media-department?utm_source=chatgpt.com
- Riaz, M., & Chaudhry, H. (2024). Migration Letters Ethical Dilemmas In Media Coverage Of Israel - Palestine Conflict: Analysis Of The New York Times. *Migration Letters*, 21(S11), 72–83.
- Schmidt, S., & Mørk, M. (2021). *Journalistikkens grundtrin* (4. udgave). Samfundslitteratur.
- Shahzad, F., Qazi, T. A., & Shehzad, R. (2023). Framing of Israel and Palestine Conflict in RT news, Al-Jazeera, CNN & BBC News. *Global Digital & Print Media Review*, VI(II), 1–14.
[https://doi.org/10.31703/gdpmr.2023\(VI-II\).01](https://doi.org/10.31703/gdpmr.2023(VI-II).01)

- Studieordning*. (2025). Aalborg Universitet. <https://moduler.aau.dk/course/2024-2025/KAKOM202020>
- Sudan. (2025, marts 14). *Global Centre For The Responsibility To Protect*.
<https://www.globalr2p.org/countries/sudan>
- Svendsen, J. (2023, november 26). Både Hamas og Israel kan ende som anklagede ved Den Internationale Straffedomstol. *Politiken*.
- Tiffen, R., Jones, P. K., Rowe, D., Aalberg, T., Coen, S., Curran, J., Hayashi, K., Iyengar, S., Mazzoleni, G., Papathanassopoulos, S., Rojas, H., & Soroka, S. (2014). Sources in the News: A comparative study. *Journalism Studies*, 15(4), 374–391.
<https://doi.org/10.1080/1461670X.2013.831239>
- Tostevin, M. (2024, januar 31). Far from Ukraine and Gaza, Another War Just Killed 50,000 People. *Newsweek*. https://www.newsweek.com/myanmar-junta-aung-san-su-kyi-war-deaths-asia-conflict-china-russia-us-ukraine-gaza-1865548?utm_source=chatgpt.com
- Zawawi, M., Jambak Raswari, M., Hasanah, U., Basid, A., & Anas, K. (2024). Framing of Hamas Attacks on Israel in Al-Jazeera and BBC Coverage. *Eralinga: Jurnal Pendidikan Bahasa Asing dan Sastra*, 8(1).
- Zhu, J., & Liu, Y. (2024). The Representation of Israel-Hamas Conflict in the American and Chinese News Coverage: A Corpus-assisted Comparative Critical Discourse Analysis. *International Journal of Social Sciences and Public Administration*, 4(2), 360–378.
<https://doi.org/10.62051/ijsspa.v4n2.49>
- Ørsten, M., Hjarvard, S., & Nørgaard Kristensen, N. (2004). *Mediernes dækning af invasionen i Irak 2003*. Modinet, Centre for Media and Democracy in the Network Society.